

DOM NA KAPITULSKEJ 1
MINULOSŤ

A
ALBRECHT
FORUM

KAPITULSKÁ 1 DO ROKU 1945

Poloha a história

Pôvodne kanonický dom sa nachádza v najstaršej časti historického jadra Bratislavy na Kapitulskej ulici stojacej medzi východným svahom hradného kopca a sídelným útvarom z 12. storočia.

Prvá archívna zmienka o Kapitulskej ulici siaha do roku 1249. Po vzniku mesta na konci 13. storočia sa ulica dostala do pozície vnútorného areálu opevneného mestskými hradbami. Na ulici malo rezidencie pôvodne 14 kanonikov - členov kapituly. Susedné stavby neskoršieho domu Albrechtovcov patrili mestu (*Domus civitatis*), resp. kláštora klarisiiek (*Domus Virginum s. Clarae*). Keďže väčšiu časť obyvateľstva tejto lokality tvoril od stredoveku klérus - kňazi, prepošti a kanonici - nazývala sa táto časť *Platea presbyterorum*, resp. *Pfaffengasse* (*Farská ulica*). Dom na Kapitulskej 1 bol kanonickým benefíciom.

Obyvatelia domu a záznamy v mapách

Kanonické domy mali privilégia slobodných kúrií, azylové právo, mali právo predávať vlastné víno a boli oslobodené od platenia daní. Preto sú o nich údaje v daňových knihách mesta len evidenčné a chýbajú údaje o obyvateľoch domu. Obrys zastavanej plochy

domu sa objavuje prvýkrát na mape Bratislavy až v roku 1820, v tzv. Neyderovom pláne.

Typ stavby

V súčasnosti je objekt jednokrídlovým, podpivničeným domom s dvoma nadzemnými podlažiami. Ide o blokovú stavbu slohovo sumarizujúcu prvky gotiky, renesancie, baroka a klasicizmu. Dom na Kapitulskej 1, ktorý v minulosti obývali výlučne cirkevní hodnostári, pridela rímskokatolícka cirkev roku 1945 rodine riaditeľa Cirkevného hudobného spolku pri Dóme Sv. Martina Alexandra Albrechta po tom, čo musela opustiť svoj dom na Lodnej č. 12.

(Spracované podľa Architektonicko-historického výskumu Mgr. Evy Sabadošovej z roku 2004)

↓ Neyderov plán Bratislavy z roku 1820

↑ Kapitulská ulica

↑ Marquartov plán Bratislavy z roku 1765

DOM ALBRECHTOVCOV V ROKOCH 1945 AŽ 2003

Kapitulská 1 a jej noví obyvatelia Albrechtovci – Alexander a Ján 1945 – 2003

S Alexandrom Albrechtom a jeho rodinou sa do domu na Kapitulskej 1 nasťahovalo umenie, predovšetkým hudba, duch humanizmu, vzdelanosti, otvorenosti, tolerancie a s nimi najlepšie tradície stredoeurópskej meštianskej kultúry.

Medzi múrmi tohto domu sa ako v jednom z nemnohých súkromných priestorov Bratislavy udržalo muzicírovanie obohatené nezriedka skvostným čajom a kávou, veselou i vážnou debátou a niekedy obľúbeným hudobným kvízom.

Návštevníci, priatelia, medzi nimi početné významné osobnosti z Bratislavy, z celej Európy i zo zámoria sem prichádzali za hudbou a za atmosférou, ktorú čoraz menej nachádzali inde.

Medzi návštevníkov patrili napríklad Béla Bartók, viedenský dirigent Rudolf Nilius, barytonista Elemér John, slovenský tenorista Anton Dermota, dirigent Ladislav Holoubek, skladatelia Mikuláš Schneider-Trnavský, Mikuláš Moyzes, Emanuel Maršík, Iša Krejčí, Jaromír Weinberger, kritici Ivan Ballo, Gustáv Koričánsky, dirigent a violončelista Ľudovít Rajter, mladý Eugen Suchoň či Štefan Németh-Šamorínsky.

Ján Albrecht (prezývaný Hansi) prevzal a rozvíjal po smrti otca domáce muzicírovanie ako neodmysliteľnú súčasť ušľachtilého trávenia „voľného“ času a prepojal ho neskôr so svojou profesiou učiteľa komornej hudby. Tieto aktivity boli impulzom ku vzniku *Kruhu priateľov starej hudby*, z ktorého sa pozvoľna kreovala *Musica aeterna* – prvé teleso venujúce sa programovo a profesionálne starej hudbe na Slovensku. Hudba na Kapitulskej 1 teda znela naďalej, až do smrti Jána Albrechta roku 1996.

↑ Pracovňa Jána Albrechta, foto Martina Šimkovičová

↑ Pohľad na okno pracovne zo záhrady, foto Martina Šimkovičová

S Alexandrom Albrechtom a jeho rodinou sa do domu na Kapitulskej 1 nasťahovalo umenie, predovšetkým hudba, duch humanizmu, vzdelanosti, otvorenosti, tolerancie a s nimi najlepšie tradície stredoeurópskej meštianskej kultúry.

“Bohatým žriedlom poznávania hudby boli domáce muziky u nás i u rôznych bratislavských rodín, či to boli Dérerovci, Dohnányiovci, Symonyovci, príbuzní Riegeleovci alebo iní. Usilovne som chodieval všade tam, kde pestovali hudbu. Tak som mal možnosť poznávať základnú literatúru komornej hudby, predovšetkým hudbu klasikov a romantikov. Nielen ja, ale i mladý Bartók čerpal veľa z týchto skúseností. Rád som sa aj sám zapájal do tejto činnosti ako pianista, takže som bol za krátky čas vyzbrojený ťažko nahraditeľným bohatstvom hudobnej kultúry. Láska ku komornej hudbe ma neopustila po celý život. Vždy som sa k nej vracal a možno nepreháňam, keď tvrdím, že v tejto oblasti tkvie hlavná váha mojej skladateľskej práce (i keď to nechcem absolutizovať).”

ALEXANDER ALBRECHT

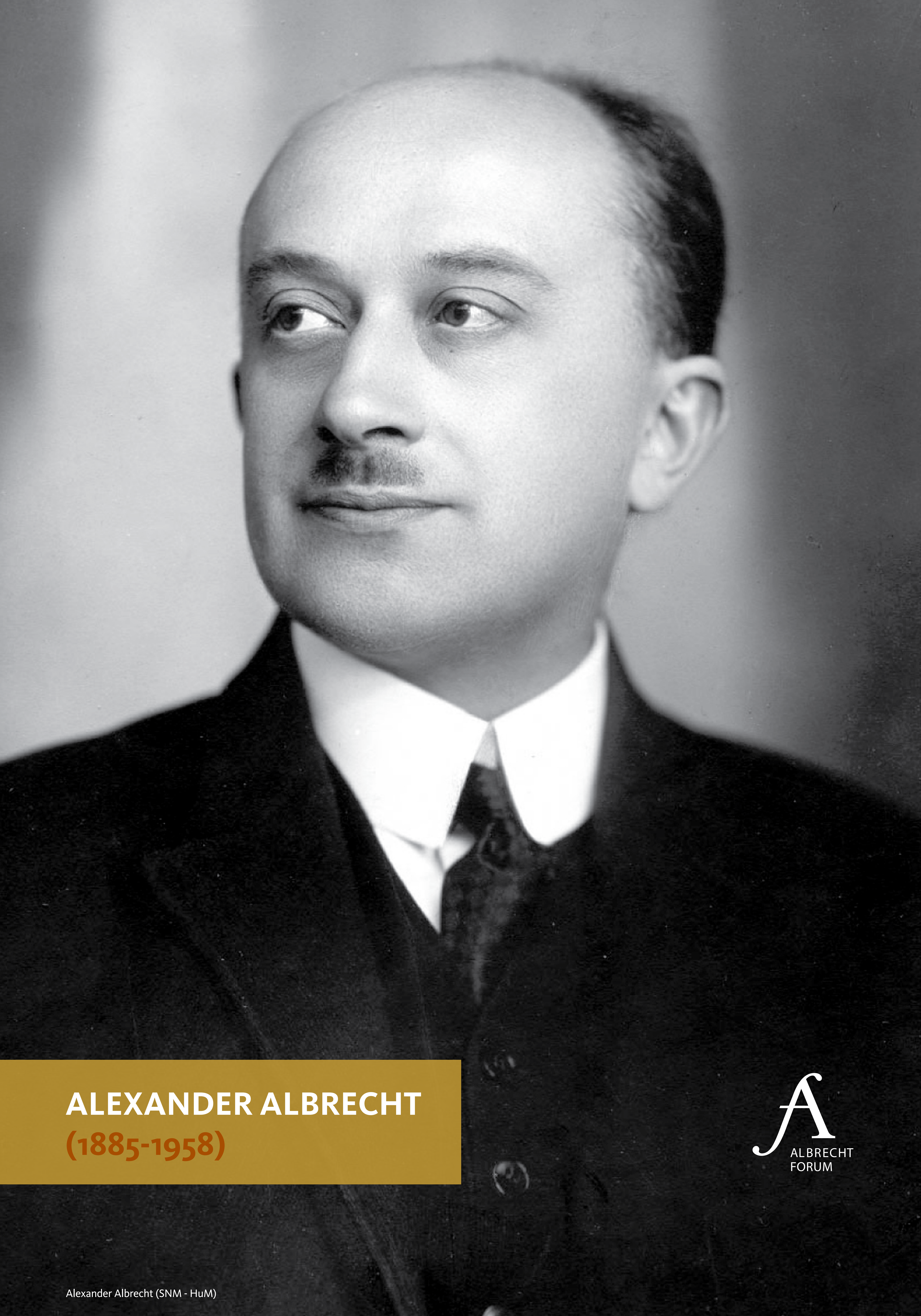
„Po omši (v Dóme sv. Martina) sa išlo do Albrechtovho domu, kde vládla ľudskosť, добрota, kultivovanosť, hudobnícke a výsostne intelektuálne prostredie, úcta rodiny a priateľov voči sebe navzájom. Pestovala sa tam tolerantnosť voči názoru, hrala sa komorná hudba, hovorilo sa o literatúre, výtvarnom umení, bol tam duch porozumenia a pýtania sa ‘prečo je to tak’. Pozvoľna preberal vedúcu líniu (po otcovi Alexandrovi) Hansi, s ktorým sme sa stali životnými priateľmi.“

IVAN PARÍK (SKLADATEĽ)

„Hansi bol zamilovaný do komornej hry, kedykoľvek bol ochotný obetovať na to hodiny, dôležité však bolo, že mal na to infraštruktúru. Albrechtovci mali v skriniach skoro všetky noty, ktoré kedykoľvek len prichádzali do úvahy. Zaujímavé, že inak neporiadny Hansi mal v notách vždy absolútne poriadok. Infraštruktúra však išla aj ďalej, tak napríklad vždy tam bolo dosť (veľmi pekných) notových pultov, jeho teta doniesla vždy niečo malé na zjedenie (komorné hudby niekedy trvali celú noc!) a on zasa – a v tom bol naozaj géniom – vyrábal povestný a vynikajúci čaj.“

LADISLAV KUPKOVIČ (SKLADATEĽ)

(Z knihy Veroniky Bakičovej *Musica aeterna* – Ján Albrecht)

ALEXANDER ALBRECHT
(1885-1958)

ALEXANDER ALBRECHT - ŽIVOTOPIS

12. augusta 1885 – narodil sa v Arade (dnes Rumunsko) v rodine gymnaziálneho profesora Johanna Albrechta a Márie von Vaszary;

1887 – rodina sa presťahovala natrvalo do Bratislavy, kde sa Alexandrov otec stal profesorom a neskôr riaditeľom štátnej reálky;

1895 – 1903 – Alexander Albrecht študoval na bratislavskom kráľovskom katolíckom gymnáziu (dnes budova Univerzitnej knižnice na Klariskej ulici). Školu navštevovali aj skladatelia Franz Schmidt, Ernő Dohnányi a Béla Bartók, s ktorým tu Albrecht nadviazal celoživotné priateľstvo;

1904 – 1908 – štúdium na Hudobnej akadémii v Budapešti, kde jeho učiteľmi boli brahmsovec Hans Koessler (kompozícia; jeho žiakmi boli aj Dohnányi, Kodály a Bartók), Lisztov žiak István Thomán (jeho žiakmi boli aj Dohnányi a Bartók) a neskôr Béla Bartók (klavír), Ferencz Szandtner (dirigovanie) a David Popper (komorná hudba). Zároveň absolvoval Albrecht v Budapešti štúdium práva;

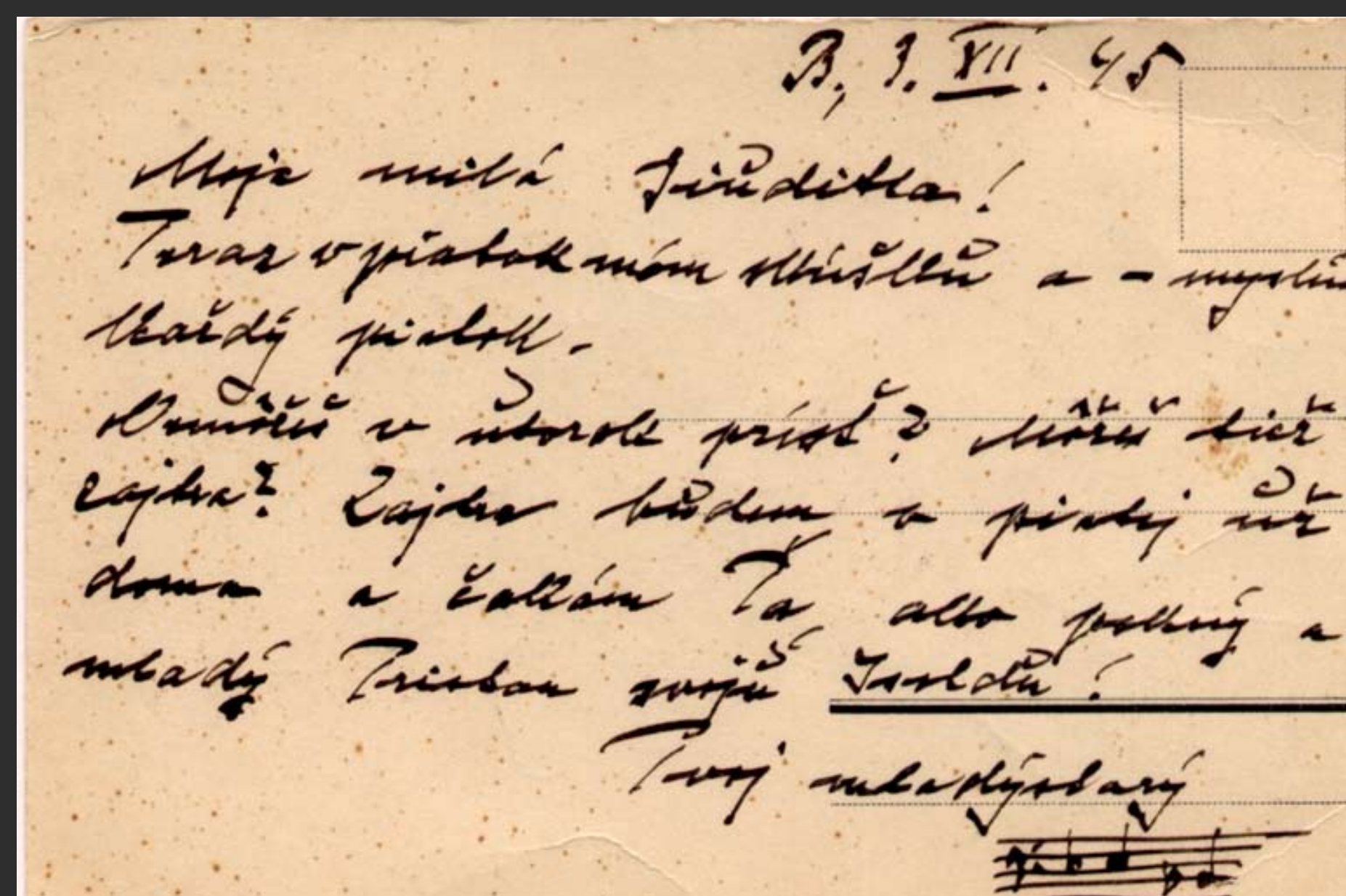
1908 – vrátil sa do Bratislavy, prijal

miesto organistu v Dóme sv. Martina a zároveň sa stal učiteľom na Mestskej hudobnej škole;

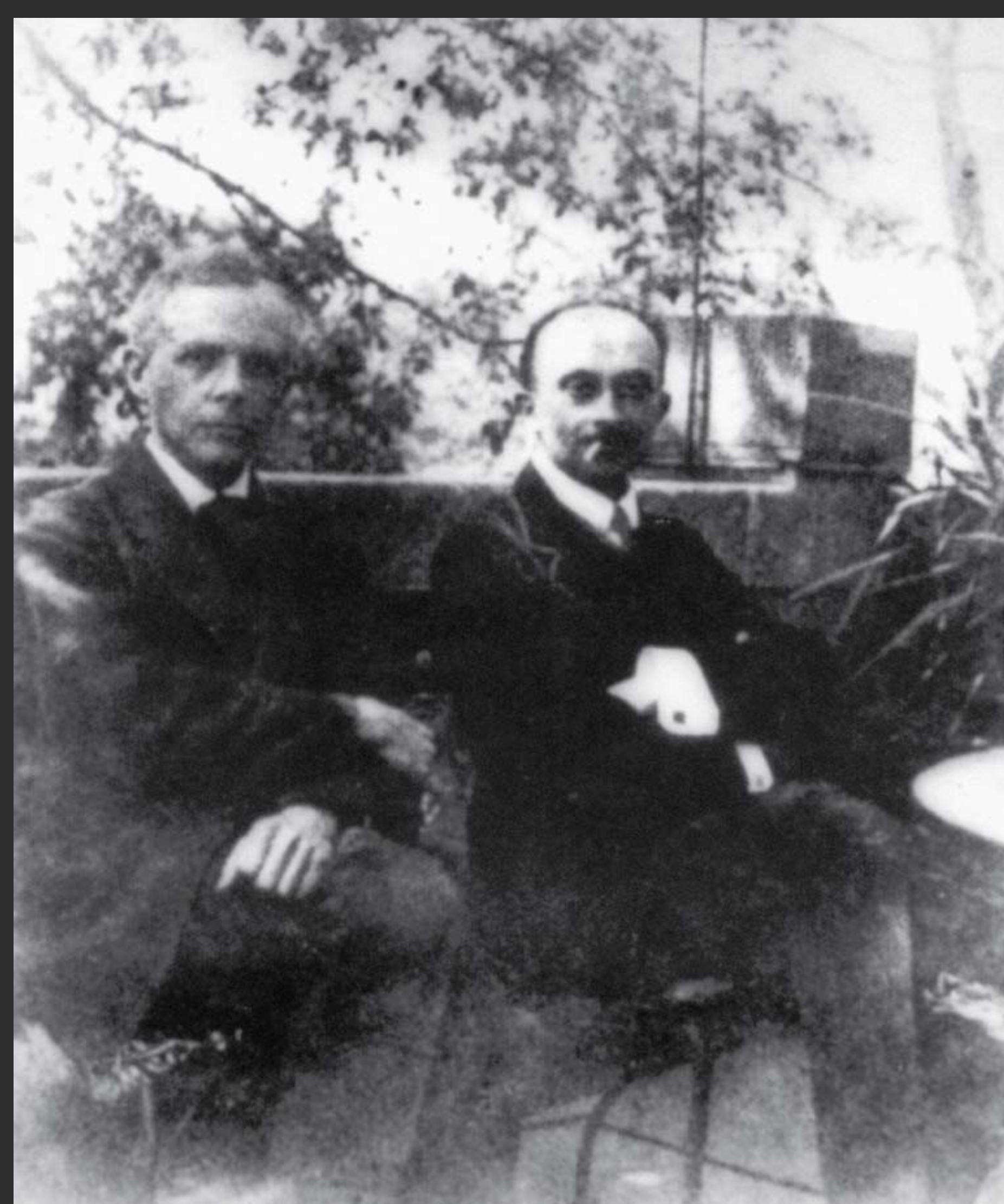
1918 – Albrecht uzavrel manželstvo s učiteľkou cudzích jazykov Margarétou Fischerovou;

1921 – po smrti Eugena Kossowa nastúpil na miesto dirigenta a riaditeľa Cirkevného hudobného spolku (CHS) a stal sa zároveň riaditeľom Mestskej hudobnej školy. Tri desaťročia uvádzal v Bratislave širokú paletu cirkevnej a svetskej hudby. So zborom CHS a profesionálnym orchestrom za spolupráce vynikajúcich aj zahraničných sólistov výrazne prispel k rozvoju hudobného života v Bratislave. Napriek zrušeniu Mestskej školy roku 1942 a CHS roku 1952 zostal v blízkom kontakte s mladými adeptmi hudobného umenia a prispel k formovaniu ich umeleckého a estetického rozhládu;

30. augusta 1958 sa Alexander Albrecht, pre ktorého sa život stal v dôsledku úplnej straty zraku a sluchu neznesiteľným, rozhodol rozlúčiť so svetom, ktorý tak veľmi miloval.

↑ Rukopis Alexandra Albrechta (rodinný archív Judit Mayerovej)

↑ Béla Bartók a Alexander Albrecht (rodinný archív Albrechtovcov)

↑ Cirkevný hudobný spolok. V prvom rade tretí sprava Alexander Albrecht (rodinný archív Albrechtovcov)

ALEXANDER ALBRECHT - VÝBER Z DIELA

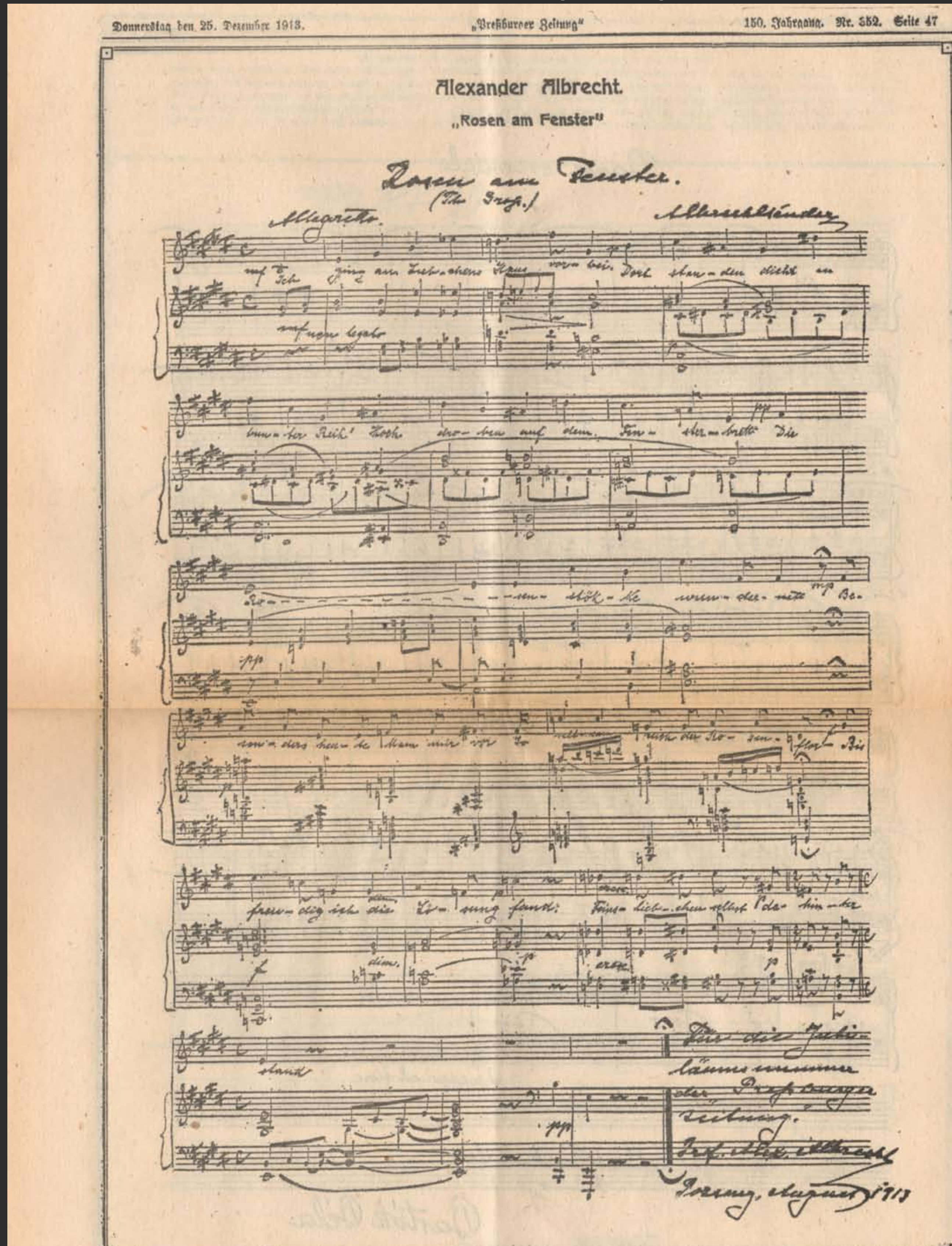
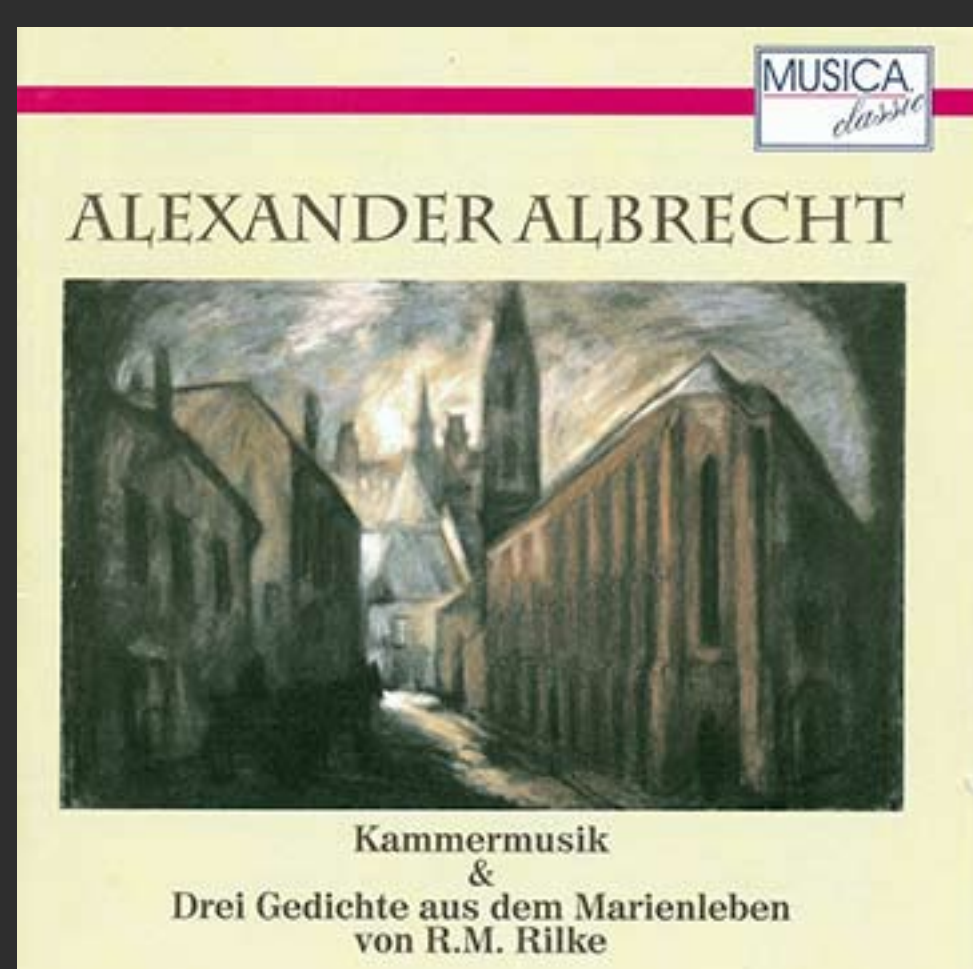
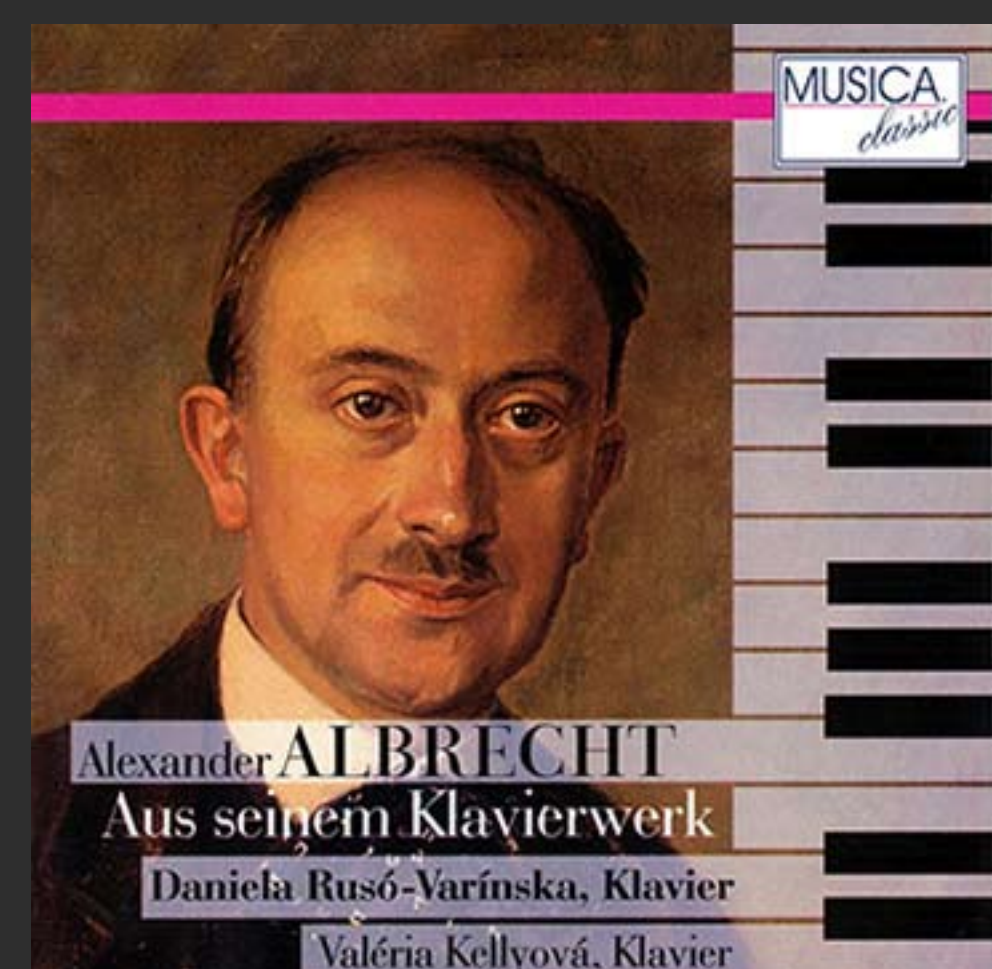
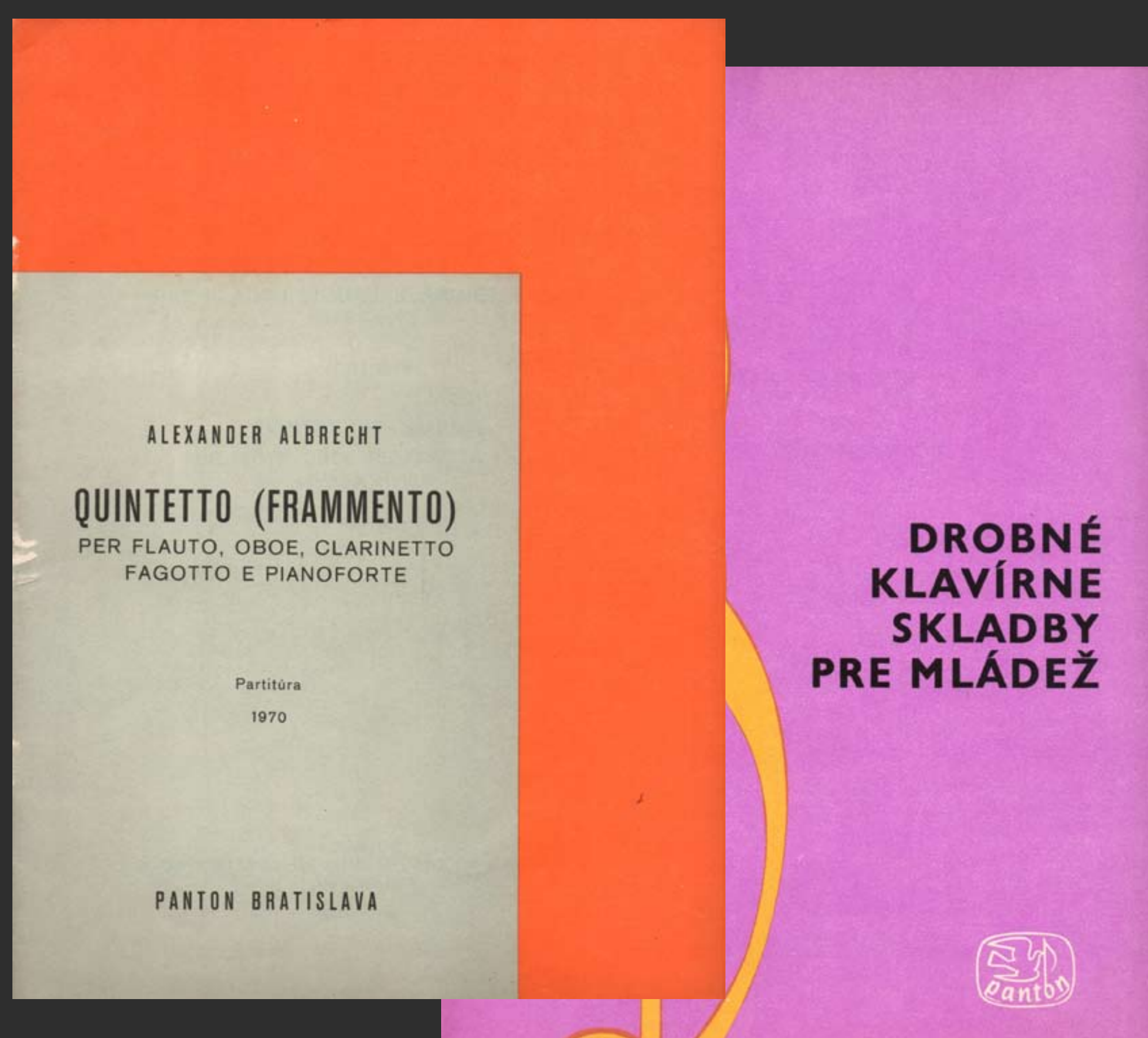
Skladateľský odkaz Alexandra Albrechta obsahuje diela pre rôzne nástrojové, resp. vokálne zoskupenia. Dominuje v ňom piesňová, klavírna a komorná hudba najrozmanitejšieho obsadenia, menej početné sú kompozície organové, zborové, orchestrálne a vokálno-symfonické.

Sonáta F dur pre klavír, 1905
Klavírne trio f mol, 1907
Rosenzeit (Čas ruží) pre hlas a klavír, 1909
Heimkehr (Návrat domov) – pre hlas a klavír, 1909
Reue (Lútosť) pre hlas a klavír, 1910
Klavírne kvinteto, 1913
A Szépség Himnusza (Hymna na krásu), 1914
Sláčikové kvarteto D dur, op. 19, 1918
Dornröschen (Šípková Ruženka), sym-

fonická báseň pre orchester, 1921
Ave Maria pre miešaný zbor a organ (orchester), 1922
Andante com moto pre organ, op. 22, 1922
Az éj (Die Nacht), (Noc), balada, op. 25 pre hlas a klavír, 1922
Suita pre klavír, 1924
Sonatina pre jedenásť nástrojov, 1925
Tri básne z cyklu Marienleben pre soprán, miešaný zbor a orchester (organ), 1928
Quintetto frammento pre drevené dychové nástroje a klavír, 1929
Zipser Lieder (Spišské piesne) pre vysoký hlas a klavír, 1934
Tobias Wunderlich (Túžby a spomienky), symfonická báseň pre orchester, 1935
Cantate Domino pre zbor a orchester, 1939

Trio pre dvojo huslí a violu, 1943
Symfonické variácie pre trúbku a orchester, 1946
Humoreska pre dva klavíry, 1949
Rozprávkový čertík, scherzo pre violončelo (al. violu, al. violu a klavír, al. orchester), 1950
Osem slovenských ľudových piesní pre detský (ženský) zbor, 1950
Šuhajko, kantáta na slovenské ľudové piesne pre zbor a orchester, 1950
Capriccio pre klavír, 1956
Jar, balada pre mezzosoprán a orchester, 1956
Drobné klavírne skladby pre mládež pre klavír, 1957
Andante amoroso pre sláčikové trio, 1958

↓ Alexander Albrecht – *Rosen am Fenster* (Príloha Pressburger Zeitung z 25.12. 1913)

Unser junger Domorganist und Professor der Musik Alexander Albrecht bringt ein „Lied“. Allen Sangesfreunden sei es empfohlen. Wir danken's ihm. Es kommt von einem Sohne unserer Stadt, der im Werden sich befindet. Zum Matura-Schluß am kath. Obergymnasium hatte er schon 1903 eine Festmesse komponiert. Er ist Elève der Budapester k. u. Landes-Musik-Akademie gewesen und hier später Organist am Dome geworden. Der Weg, wo Lorbeerkränze hängen, steht ihm offen.

ALEXANDER ALBRECHT

„Chcem cítiť v hudbe človeka, chcem počuť v jeho tónoch jeho vôľu, jeho túžby a snaženia, jeho myšlienky a tep jeho srdca. Možno povedať, že od hudby požadujem pravdivosť. Hoci od hudby očakávam, aby tlmočila svet v svetle subjektu, neoblúbujem veľmi hudbu, ktorá stavia subjektívnu stránku človeka príliš do popredia, neoblúbujem egocentrizmus a sentimentalitu. Chcem počuť v hudbe bohaté spektrum ľudského života, prejavy životnej aktivity, espritu, myšlienkového náplne, a pritom nežnosti a vrúcnosti. Neoblúbujem predstieranie a lacnosť v tvorbe tak, ako ich nemilujem ani v živote. Odmietam uvravenosť, mnohovravnosť rovnako v živote ako v umení, lebo tieto vlastnosti sú znakom nedostatočnej seba-disciplíny. Ľudia (ako aj diela), ktorí veľa rozprávajú, nehovoria veľa, lebo kvantita pôsobí inflačne na obsah, na podstatu, ktorá by mala byť jadrom každej komunikácie. Z toho všetkého vyplýva,

že uprednostňujem hudbu, ktorá je vo svojom prejave úsporná a striedma, ale pritom je obsahovo zaujímavá a citovo pútavá. Takisto požadujem od hudby, aby bola nová, no akúkoľvek novosť nemôžem prijať za výlučné kritérium. Novosť, ktorá pritom nie je obsahovo bohatá, podstatná a pravdivá, nemôžem prijať ako novosť. Novosť musí byť nevyhnutne ľudsky pravdivá, inak stráca svoju hodnotu.“

(ALEXANDER ALBRECHT: TÚŽBY A SPOMIENKY)

„Spôsob otcovej tvorby a jeho postoj k skladateľskej práci sa vždy zhodovali. Keď písal, žil po celý čas v znamení svojej práce. Hovoril, že každý detailný nápad, ktorý sa vynoril v čase, keď sa zameril na určité dielo, stál v prísnej nadväznosti na projektované dielo. Jeho sústredenosť na určitý charakter diela zrejme nedovolila preniknúť heterogénnym nápadom z podvedomia k hlavnému cieľu. Pri

kompozícií si väčšinou nesadol ku klavíru, ale svoje podnety hľadal najradšej na prechádzkach, v prírode, kde si notoval do malého skicára najhlavnejšiu niť a základné bunky svojich ideí a kde si načrtol prípadné modulácie alebo kontrapunktické finesy, ktoré mu prišli na um. Začal písať až vtedy, keď mal osnovu skladby presne domyslenú.“

„I keď miloval prírodu, zvieratá a samotu, predsa nebol v živote samotárom. Mal vreľý vzťah k ľuďom vo svojom domove, rád uvítal hostí, priateľov s celkom rôznymi profesiami. Vyhľadávalo ho mnoho ľudí, keďže si ho mnohí oblúbili, predovšetkým však mladí adepti umenia, s ktorými rád diskutoval, ktorým rád prehrával zaujímavosti hudobnej literatúry.“

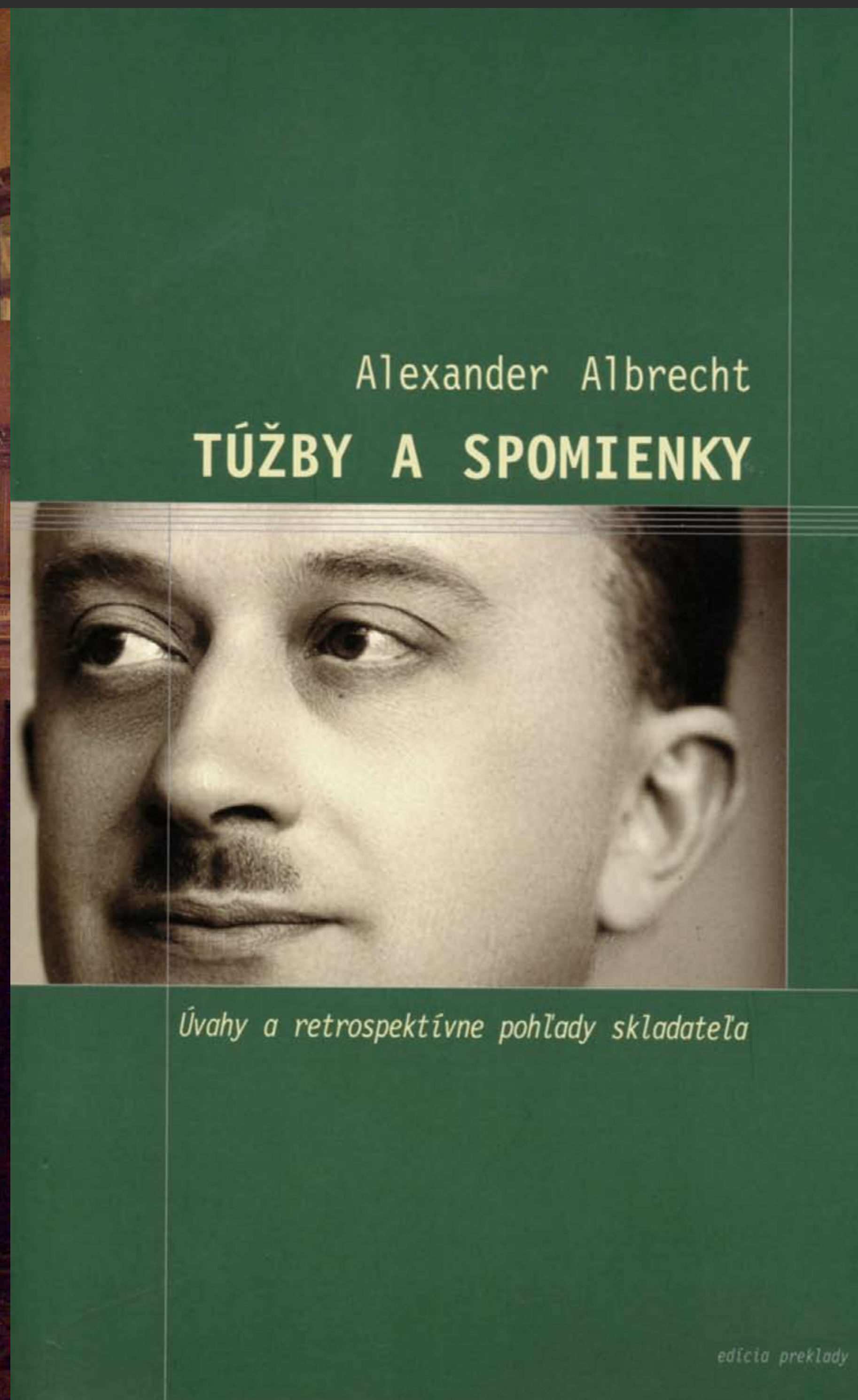
(JÁN ALBRECHT, IN ALEXANDER ALBRECHT: TÚŽBY A SPOMIENKY)

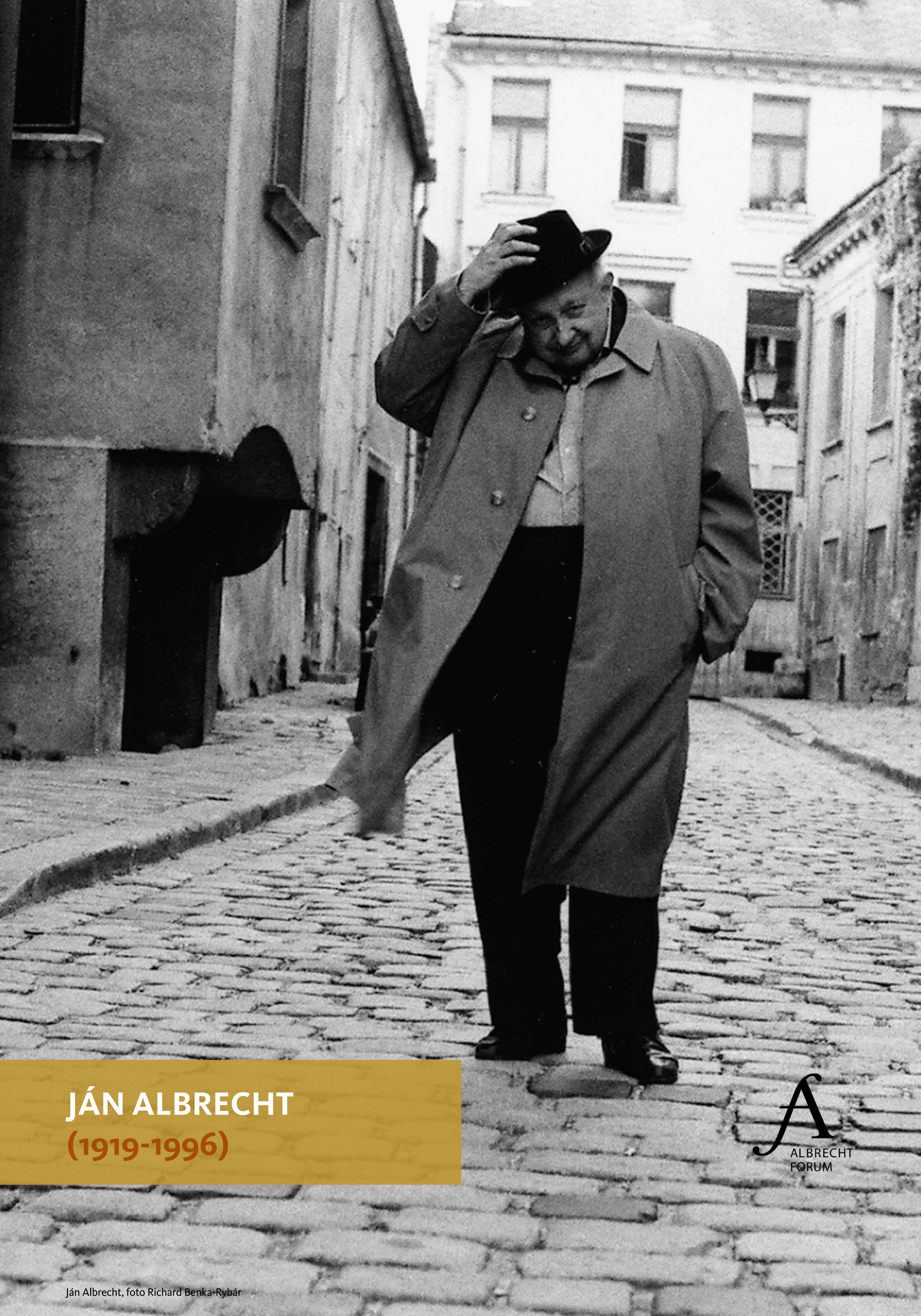

↑ Alexander a Ján Albrechtovci (rodinný archív Marta Krallová-Adlerová)

↑ Pracovňa Alexandra Albrechta, foto Martina Šimkovičová

JÁN ALBRECHT
(1919-1996)

A
ALBRECHT
FORUM

JÁN ALBRECHT - ŽIVOTOPIS

↑ Hansi s mamičkou (SNM- HuM)

1919 – narodil sa v Bratislave v rodine Margaréty Albrechtovej (rod. Fischer) a Alexandra Albrechta;

1925 – 1933 bol žiakom Mestskej hudobnej školy. Základy hudobného vzdelania (husľová hra) získaval u profesora Georgea Actardjiefa;

1933 – 1937 študoval na nemeckom štátnom reálnom gymnáziu v Bratislave. Účinkoval v domácom kvartete (viola) a v Cirkevnom hudobnom spolku (husle);

1937 – študoval violovú hru u profesora Gabriela Paulínyho na Konzervatóriu v Bratislave;

1946 – nastúpil do Orchestra SND; 8.8.1946 sa zosobáčil s Gertrúdou Sarnovou;

1949 – pokračoval v štúdiu violovej hry na VŠMU vo violovej triede Rudolfa Hofmanna;

1950 – absolvoval Konzervatórium v Bratislave;

1954 – absolvoval VŠMU v Bratislave;

1955 – odišiel z Orchestra SND, nastúpil na miesto asistenta na Katedre hudobnej výchovy Vysoké školy pedagogickej v Bratislave (1955-1960);

1956 – stal sa pedagógom violovej hry na Vyššej hudobnej škole v Bratislave;

1960 – 1967 – bol odborným asistentom na Katedre hudobnej vedy Filozofickej fakulty UK;

1967 – 1982 – pôsobil ako odborný asistent na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty v Trnave, súbežne viedol triedu komornej hry na VŠMU;

1968 – založil Kruh priateľov starej hudby, z ktorého vznikla Musica aeterna;

1969 – 25.4 sa zosobáčil s Vierou Survcovou

1981 – získal cenu za zásluhy v šírení skladateľského odkazu Bélu Bartóka;

1982 – odišiel do dôchodku a obmedzil koncertnú činnosť;

1989 – ukončil pedagogickú činnosť na VŠMU;

1991 – získal docentúru a stal sa predsedom slovenskej sekcie Európskeho združenia pedagógov sláčikových nástrojov (ESTA);

1992 – hosťoval na Viedenskej univerzite, SHF mu udelil Cenu Jozefa Kresánka za doterajšie muzikologické dielo;

1995 – získal profesúru;

1996 – náhle zomrel v záhrade domu na Kapitulskej 1.

← Ján Albrecht s matkou (rodinný archív Juraja Alexandra)

↓ Ján Albrecht a Ladislav Kupkovič (SNM - HuM)

JÁN ALBRECHT - VÝBER Z DIELA

Myslenie Jána Albrechta prebiehalo najvýraznejšie a najbezprostrednejšie v literárnom útvare eseje, možno i preto, že – ako píše Oliver Bakoš v doslove ku knihe *Človek a umenie* – „esej môže byť určitým spôsobom úprimného hľadania; svojho čitateľa určite nenúti kráčať tou istou cestou, ale rozhodne ho na ňu upozorňuje – a pozýva“.

Knihy

Podoby a premeny barokovej hudby. Opus, Bratislava, 1982.

Die Geisteswelt des Schönen. Kunstphilosophisches Essay. PT Verlag, Bratislava, 1995.

Spomienky bratislavského hudobníka. Vydavateľstvo PT, Bratislava, 1998.

Errinerungen eines Pressburger Musikers. Verlag Hans Schneider, Tutzing, 1999.

Človek a umenie. Národné hudobné centrum, Bratislava, 1999, editor Vladimír Godár.

Eseje o umení. Opus, Bratislava, 1986. 2. vydanie *Scriptorium Musicum*, Bratislava, 2003.

Skriptá

Teoretické základy husľovej hry. Vysokoškolské učebné texty. Fakulta spoločenských vied. SPN, Bratislava, 1957.

Ján Skladaný – Ján Albrecht: *Stručný prehľad dejín husľovej a violovej literatúry.* Učebný text pre štátne konzervatórium. SPN, Bratislava, 1960.

Hudobná estetika pre poslucháčov Pedagogickej fakulty UK. Vysokoškolské skriptá. PedF UK v Trnave. UK Bratislava, 1977.

Výber zo štúdií a esejí

Dialektika estetiky, 1958 – 1959

O logike v umení, 1961

Príspevok k otázke obsahu a formy v umení, 1962

Dodekafónia a serializmus v kritickom osvetlení, 1962

Umenie vo svetle združovania predstáv, 1964

O charaktere umeleckej reflexie, 1972

Protirečivá jednota artefaktu, 1972

Zrod a vývoj sláčikového kvarteta v rannom klasicizme, 1982

Dialektika umenia a jeho zobrazovacieho prostriedku, 1983

Vivaldi a Bach, 1986

Richard Wagner, 1986

Syntax umeleckého diela, 1987

Meditácia o kráse, 1988

Meditácie o viole, 1988

Senzualizmus, asketizmus a hedonizmus v umení (Henri Matisse), 1989

Hudba ako zrkadlo doby, 1989

Blízka vzdialenosť, 1989

Dorozumievacia sústava umeleckého diela, 1990

Paradigma a syntagma v umení, 1990

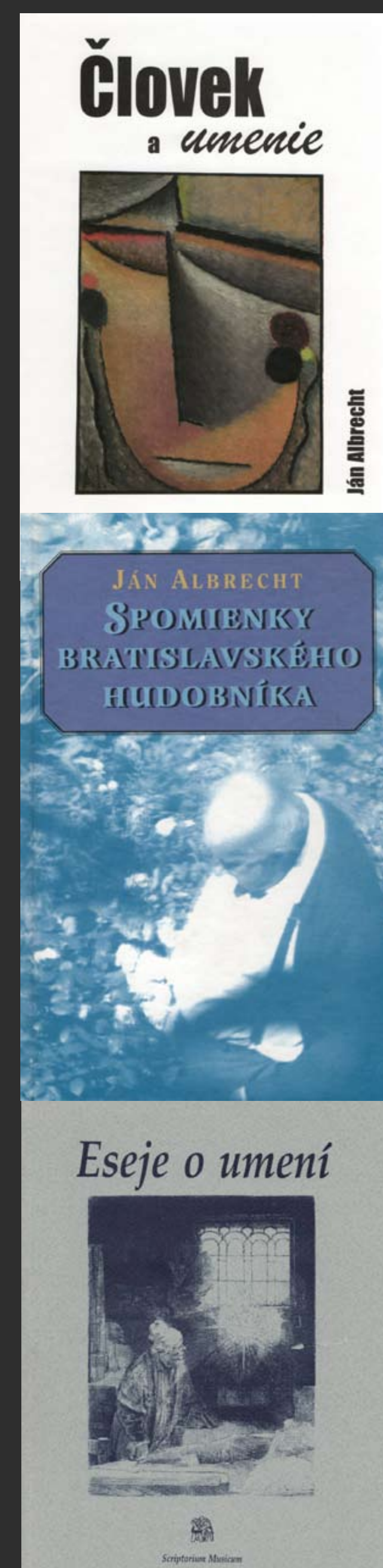
Beethoven v svetle svojej budúcnosti, 1990

Arnold Schönberg – tradícia a revolúcia, 1991

Kultúra baroka, 1992

Duchovný svet krásy, 1993

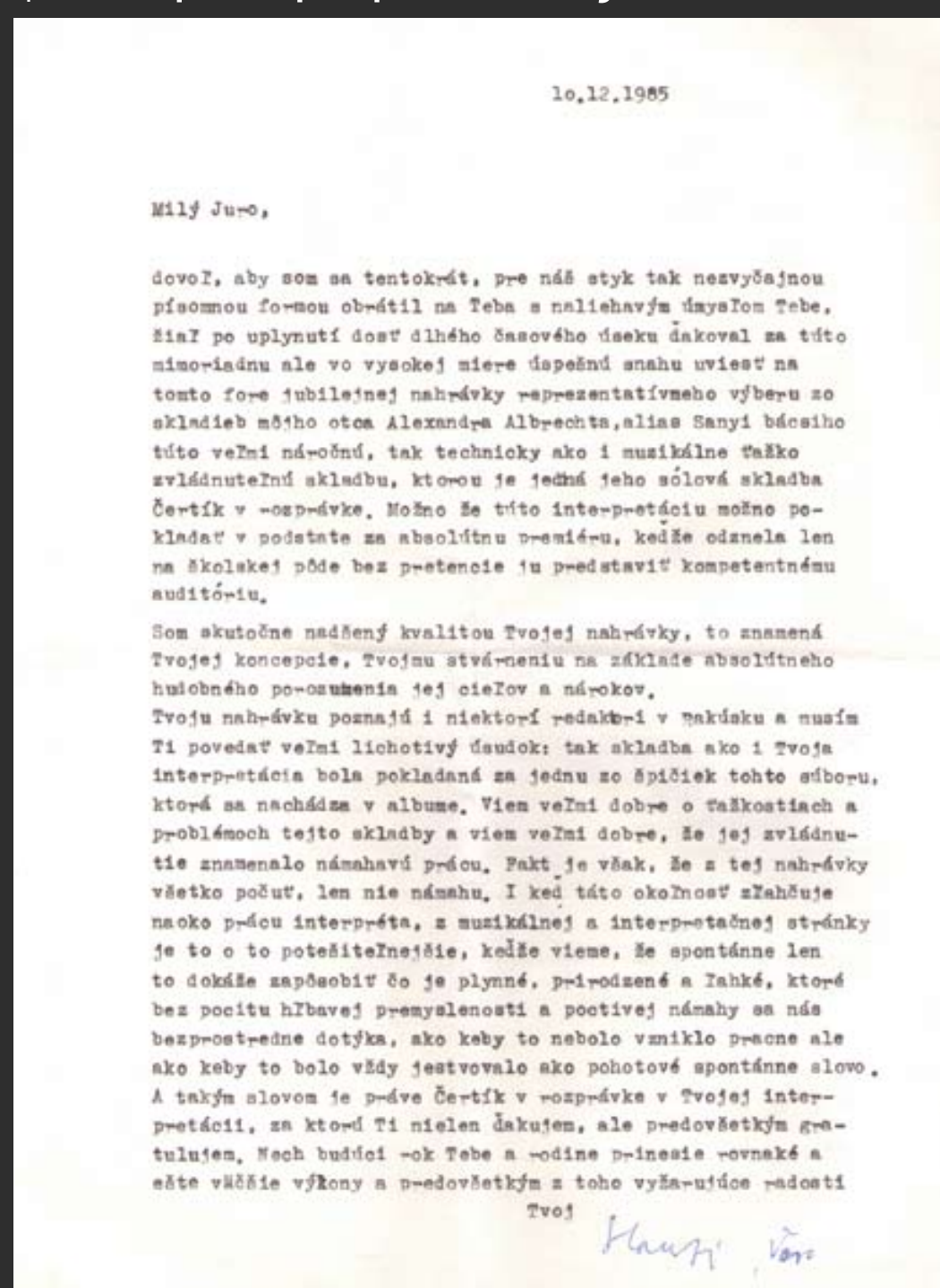
↓ Ján Albrecht, foto Richard Benka-Rybár

JÁN ALBRECHT

↑ Rukopis – prepis skladby H. I. Bibera

↑ List Jána Albrechta Jurajovi Alexandrovi

↑ Ján Albrecht, foto Richard Benka-Rybár

„Zázračná ‘tizianovská červeň‘ sama o sebe nie očarujúca, tento účinok nadobúda iba vtedy, ak sa na ňu dívame z postoja celej obrazovej súvislosti, teda z aspektu umeleckého diela ako nadradenej kvality.“

„Umelecké dielo teda nie je jednoliatou kvalitou, ale len návodom, ktorý musí prijímateľ dešifrovať. Ak nepochopí túto súvislosť, vidí len deformovaný tvar, ale ak pochopí stvárňovací zámer, vzniká jednota na vyššej rovine, ktorá obsahuje, či zahŕňa rozporné polia do jednoty idey viažucej sa na podmieňujúce podnety.“

JÁN ALBRECHT: ZVRAT K VYŠŠEJ KVALITE. IN HUDOBNÝ ŽIVOT, XX, 1987/Č.10,

„...‘Hansi‘, vzdelaním violista, veľký znalec výtvarného i literárneho umenia, muzikológ, milovník matematiky a filozofie, skrátka polyhistor, bol pre nás niečo ako novodobý Sokrates, ktorý nás chtiac-nechtiac nútil rozmýšľať a hľadať odpovede na mnohoraké otázky. Na stenách zavesené nekonečné regály, pl-

né kníh, obrazy starých majstrov, ale aj dobových a súčasných výtvarných umelcov (originály Jawlenského, Kokoschku, Laluhu, Galandu a mnohých ďalších), skrine plné platní a neskôr CD nosičov a k tomu prítomnosť láskavého a trpezlivého Hansiho, vôňa jeho cigary, či tabaku horiacej fajky a tiež čiernej kávy, dodávali neopakovateľné a príťažlivé čaro tomuto prostrediu.“

ZUZANA MARTINÁKOVÁ (MUZIKOLOGIČKA)

„Tým, že nám Hansi umožnil spoznať také veľké množstvo diel, skladateľov a štýlov, nielenže inšpiroval náš obzor, ale nás aj nebadane pozdvihoval k náročnejšiemu nazeraniu a stále lepšiemu pochopeniu nám neznámej hudby aj z aspektu teoretického, historického a estetického, čo považujem za najväčšie plus jeho ‘univerzity‘. Pri súčasnom prevládajúcom imperatívne technickej perfekcie v interpretácii niekedy takáto integrácia hrania a poznania absentuje.“

JÁN GRÉNER (ZAKLADAJÚCI ČLEN SÚBORU MUSICA AETERNA)

„Goetheho milovaný Menandros je autorom výroku: ‘Aké milé je byť človekom, ak sme naozaj ľudia.’ Moja životná cesta sa skrížila s cestou Hansiho, naše priateľstvo tieto cesty navzájom sparalelnilo a ja som mal možnosť overiť si pravdivosť tohto aforizmu, avšak píšuc o Hansim sa cítim ako jeden z tých povestných šiestich slepcov, čo mali na základe hmatu popísať slona. Môžem napísať len niečo hlúpe, slon je priveľký a ja som prislepy.“

VLADIMÍR GODÁR (SKLADATEĽ)

A
ALBRECHT
FORUM

MUSICA AETERNA

1968 – 1973 – prebiehali neformálne stretnutia študentov s Jánom Albrechtom na Kapitulskej 1, muzicírovalo sa a konali sa prvé verejné vystúpenia pod názvom Kruh priateľov starej hudby;

1972 – uskutočnila sa nahrávka v rozhlase pod názvom Musica aeterna;

31.7.1973 – zaznel prvý verejný koncert súboru Musica aeterna na nádvorí Starej radnice v rámci Letných komorných koncertov;

1973 – 1986 – rozšíril sa počet členov súboru (o basso continuo a sláčikové nástroje), narástol počet koncertov do-

ma i v zahraničí, vznikli nahrávky pre rozhlas, televíziu a OPUS. Repertoár súboru sa obohatil o diela vrcholného a neskorého baroka. Ján Albrecht prestal hrať ako aktívny violista v roku 1982, zostal umeleckým vedúcim a dramaturgom;

1986 – 2005 – Musica aeterna sa stala profesionálnym súborom starej hudby začleneným do Slovenskej filharmónie. Súbor prežíval obdobie rozmachu, začal hrať na dobových nástrojoch, resp. ich kópiách, vydal sa cestou historickej poučenej interpretácie. Absolvoval

množstvo domácich a zahraničných koncertov s poprednými sólistami a dirigentmi;

2005 – Musica aeterna bola prepustená zo Slovenskej filharmónie;

2005 – 2011 – Súbor po transformácii na občianske združenie koncertoval doma i v zahraničí. Spolupracuje s Hudobným centrom, s festivalom Dni starej hudby, s VŠMU a ďalšími inštitúciami. Usporadúva koncertné cykly v Pálffyho paláci a v Café Scherz.

↓ Musica aeterna – Odchod zo skúšky, foto Kamil Vyskočil

*Musica
aeterna*

MUSICA AETERNA

„Bratislavské domáce muzicírovanie je stará pieseň, ktorú som s radosťou počúval na posedeniach s Ľudovítom Rajterom a Jánom Albrechtom. Táto téma znela z ich úst tak presvedčivo, že aj dunajské vody azda chvíľu postáli, aby sa pokochali vo vyrozprávaných hudobných dobrodružstvách. Tradícia domáceho pestovania hudby bola prerušená druhou svetovou vojnou a hneď po jej ukončení vznikali nové zoskupenia, kvartetá, komorné a symfonické orchestre, oživovali sa cirkevné spolky. V dome Albrechtovcov sa muzicírovalo ešte za čias Alexandra Albrechta. Túto domácnosť navštevovali významní hudobníci, osobnosti ako Béla Bartók, či Ernő Dohnányi. Ján Albrecht nadviazal na tradície domácej hudby a založil súbor hudobníkov, ktorý neskôr pomenoval Musica aeterna. Toto hudobné zoskupenie ako prvé začalo oživovať starú hudbu gotiky, renesancie a raného baroka. Bolo to v rokoch, kedy si konštelácia hviezd vynútila v západnej Európe vznik radu súborov pre starú hudbu. Sedemdesiate roky 20. storočia môžeme teda smelo označiť za boom v oblasti nových a kritických pohľadov na interpretáciu hudby predošlých epoch. Vďaka neskoršej zmene politického režimu mohli naše mesto a štát navštíviť renomovaní hudobní experti z tejto oblasti, aby podporili záujem o starú hudbu a usmernili jej ďalšie kroky. Páni Phillippe Beaussant a Marc Ecochard významne posunuli interpretačné ambície členov súboru Musica aeterna. Pomohli mu dokonca etablovať sa na medzinárodných fórach. Umelci ako Andrew Parrott, John

Holloway, či John Toll nás učili vnímať tajomnosť a asketizmus ostrovnej hudby z Anglicka. Boli tu aj iní, ako Enrico Gatti z Talianska, Christophe Coin z Francúzska a ďalší. Mnohí slovenskí umelci pocítili veľkú podporu a priazeň aj od domácich osobností ako boli Ladislav Mokry, Ján Albrecht, Alžbeta Rajterová. Aj ich zásluhou sa stará slovenská hudba v podaní súboru Musica aeterna dostala do sveta.“

PETER ZAJÍČEK (UMELECKÝ VEDÚCI SÚBORU
MUSICA AETERNA)

„Na tomto mieste musím spomenúť premenu Jána Albrechta..., ktorý síce ako jeden z mála vedel o trendoch v západnej Európe, no dosť dlho nás od hrania na 'staro' odhováral. Poukazoval na všetky nebezpečenstvá tejto cesty – nástroje, ich prestavbu, sláčiky, struny, ladenie a vlastne úplnú zmenu spôsobu hrania i myslenia. Nezakázal nám to, ale naopak, keď videl našu úprimnú snahu sa s tým vyrovnáť, pomáhal ako vedel. Chodil s nami na 'špionážne' cesty do zahraničia – napríklad v Maďarsku už vtedy existovala Capella Savaria. Nezabudnem na koncert v Nitre, kde nás prvýkrát počul hrať na starých nástrojoch. Po prvej polovici som netrpezlivo čakal na jeho kritiku. Na otázku, ako sa mu to pozdávalo, odvetil: 'Už po Vejvanovskom (ktorý bol prvým číslom programu) som mal dojem, ako keby som si dal čisté prádlo.'“

JÁN GRÉNER, ZAKLADAJÚCI ČLEN SÚBORU
MUSICA AETERNA

↑ Musica aeterna na skúške v hudobnom salóne

↑ Obal platne z 1979, foto Kamil Vyskočil

Musica aeterna & Ján Albrecht

Veronika Bakičová

AEP

↓ Musica aeterna 2003, foto Tomáš Vyskočil

↑ Monografia Veroniky Bakičovej

ROZVETVENÁ RODINA

A
ALBRECHT
FORUM

ROZVETVENÁ RODINA

↑ Alexandra Albrechtová, sestra Jána Albrechta (SNM-HuM)

↑ Johann Albrecht, otec Alexandra Albrechta (MMB)

↑ Margaréta Albrechtová (Fischer), manželka Alexandra Albrechta (MMB)

Rodina Jána Albrechta mala široko rozvetvené korene tak na strane otca Alexandra Albrechta ako aj na strane matky Margaréty Albrechtovej, rodenej Fischer.

Alexandrova matka Mária (Mariska) Albrechtová, rod. Vaszary (1864-1913), bola neterou uhorského primasa a kardínala Kolosa Vaszaryho. Umelecké sklony Vaszaryovcov dokumentujú povolania jej najbližších príbuzných – jej bratranec János Vaszary (1867-1938) patril k významným maliarom, jej synovec Gábor Vaszary (1897-1985) bol spisovateľom a scenáristom, neter Piri Vaszary (1901-1965) zase herečkou.

Výnimočnou postavou z rodiny Albrechtovcov bol aj Thomas Messer, syn Alexandrovej sestry Agáty. Absolvent parížskej Sorbonny stál takmer tridsať rokov v čele múzea Solomona R. Guggenheima v New Yorku.

Pôvod Alexandrovej manželky Margaréty Fischer (1887-1985) dáva možnosť nahliadnuť do genealógie niekoľkých významných prešporských meštianskych rodín – Fischerovcov, Fröhlichovcov, Jurenákovcov a Lehnerovcov. Johann Fischer najstarší založil napríklad v Prešporku roku 1825 továreň na výrobu šampanského. Dve generácie Fischerovcov, Johanna najstaršieho a Johanna mladšieho, ktorý bol dedom Margaréty Fischer, patrili k najmajetnejším, no zároveň spoločensky veľmi angažovaným, rodinám mesta.

Matka Margaréty Albrechtovej (Fischer) pochádzala z rodu Jurenákovcov. Početnú rodinu Jurenákovcov charakte-

rizovala odvaha a túžba po vzdelaní a spoločenskom uplatnení – napr. Jozef Jurenák (1809-1857) študoval farmáciu v Paríži a cestoval veľa po Európe. Margarétin starý otec Anton Jurenák (1813-1896), taktiež veľký cestovateľ, sa uvádza v osemdesiatych rokoch 19. storočia v adresároch ako majiteľ domu na Gröslingovej č. 4, čo je zadný vchod do Jurenákovského paláca (dnešného sídla Miestneho úradu Bratislava – Staré mesto). Jeho mladší brat Karol bol veľkým obdivovateľom Richarda Wagnera, viedol korešpondenciu s Robertom Volkmannom (1815-1885), ktorý mu venoval 3. *serenádu pre sláčikový orchester*, priatelil sa s Johannesom Brahmsom, ktorý bol hosťom v Jurenákovskom paláci, kde sa usporadúvali rodinné koncerty.

Sestra Margaréty Albrechtovej (Fischer) Gertrúda sa vydala za Gustava Lehnera. Ich syn Eugen sa stal violistom v svetoznámom Kolischovom kvartete. Keď sa po úteku z Európy pred fašizmom uchádzal o miesto v Bostonskom symfonickom orchestri, Sergej Kusevickij ho vzal bez konkurzu, pamätal si ho z uvedenia Bergovej *Lyrickej suity* v podaní Kolischovcov spred desiatich rokov v nemeckom Wiesbadene.

↑ Dom na Lodnej 12, bydlisko Albrechtovcov do roku 1945 (MMB)

**POZOSTALOSTĚ
ALBRECHTOVCOV**

A
ALBRECHT
FORUM

POZOSTALOSŤ ALBRECHTOVCOV

Mestské múzeum v Bratislave zakúpilo v roku 2005 časť pozostalosti rodiny Albrechtovcov. Ďalšie dve významné časti sa nachádzajú v zbierkach Hudobného múzea SNM (takmer 21.000 jednotiek) a v Galérii mesta Bratislavy (16 výtvarných diel).

MMB vlastní z albrechtovskej pozostalosti celkom 669 predmetov, z toho 21 predmetov získalo darom. Predmety pochádzajú z časového obdobia od začiatku 19. storočia až po 70. roky 20. storočia.

Medzi veľmi vzácne obrazy zbierky patria napríklad portréty zakladateľa bratislavskej vetvy rodiny Jurenákovcov Adama Jurenáka (1771 – 1837) a jeho ženy Ludmilly (1780 – 1848) z roku 1810, pendantové obrazy Antona Jurenáka (1813 – 1896) a jeho manželky Jeanette (1813 – 1887) z obdobia okolo roku 1838, portréty rodičov Jeanette Siebenfreudovej z obdobia okolo 1815 – 1825 či skupinový portrét Fröhlichovcov z obdobia 1824 – 1840.

Z troch nadobudnutých kníh si pozornosť zasluhuje ilustrovaná biblia *Allgemeine wohlfeile Volks-Bilderbibel, oder die ganze heilige Schrift* vydaná v Lipsku roku 1835.

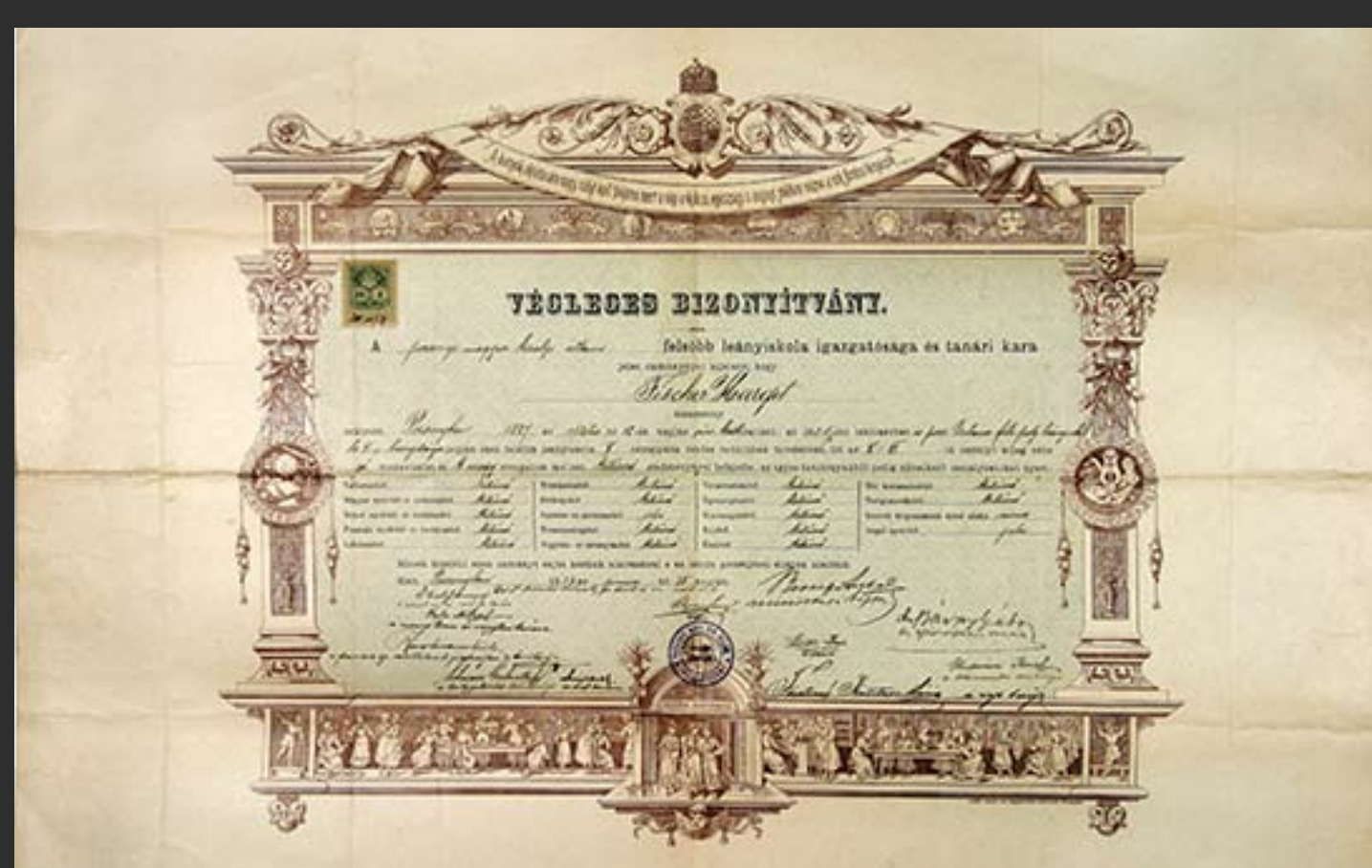
Pozoruhodná je aj kolekcia cestovných pasov Antona Jurenáka, rodokmene Jurenákovcov z roku 1885 či súbor listov Jurenákovcov. Mimoriadne vzácne je armáles (erbové privilegium vrátane prívesnej voskovej pečate), ktorým povýšil cisár František I. Johanna Fischera najst. do šľachtického stavu. Ďalšími rodinnými dokumentmi sú rôzne listiny, krstné a sobášne listy, výpisy z matriky, osobné doklady, smútočné oznámenia a podobne.

Bohatú a rozmanitú zbierku tvoria pohľadnice a fotografie. Pohľadnice a fotografie Bratislavy sú prevažne zo 40. - 70. rokov 20. storočia. Vzácna je fotografia interiéru albrechtovského

bytu na Lodnej 12 a snímky zachytávajúce asanáciu Lodnej ulice pred výstavbou hotela Devín. Dom na Kapitulskej zachytávajú fotografie po roku 1945. Početnú skupinu tvoria rodinné fotografie, spoločne fotografie členov Albrechtovcov a Vaszaryovcov – napríklad matky Alexandra Albrechta Márie (Marisky), rod. Vaszary, otca Johannes Albrechta. K unikátom patria dve fotografie – pendanty rodičov Margaréty Albrechtovej (Fischer) v dobových oválnych zlatených rámoch.

V pozostalosti je aj pár koncertných programov, väčšinou z medzivojnového obdobia. Zaujímavý je predovšetkým program koncertu (academie) bratislavského Cirkevného a hudobného spolku pri Dóme sv. Martina z 25. 2. 1838.

(spracované podľa štúdií Zuzany Francovej, zborníky MMB)

↑ Záverečné vysvedčenie Margaréty Albrechtovej (Fischer) z Prešporskej uhorskej kráľovskej štátnej vyššej dievčenskej školy, 1903 (MMB)

↑ Reklama Johanna Fischera, c.-k. dvorného obchodníka so špecerajným tovarom a vínom, po 1846 (MMB)

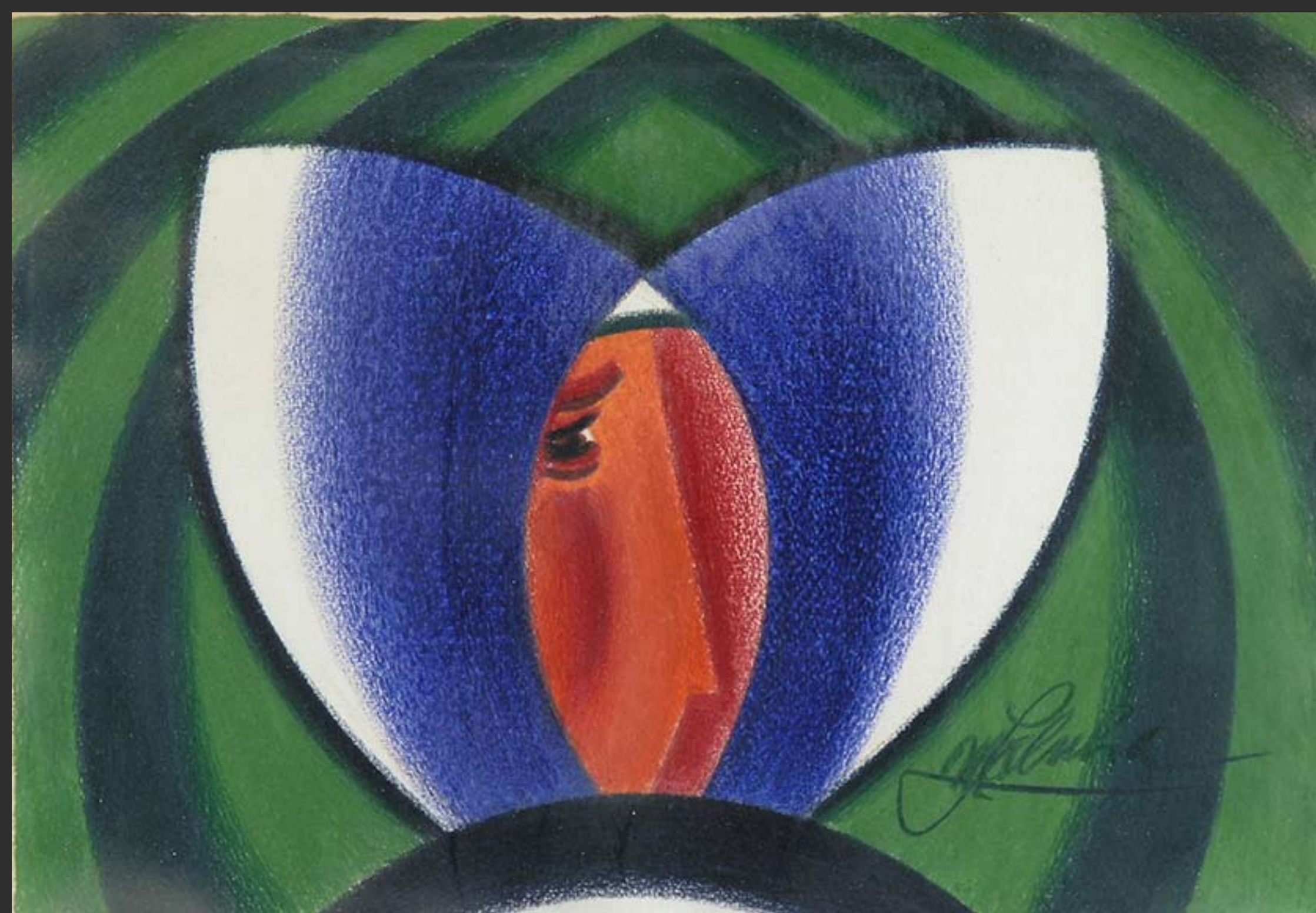

↑ Johann Peter Kraft: Portrét Adama Jurenáka, 1810 (MMB)

↑ Armáles (erbové privilegium) udelený Johannovi Fischerovi v roku 1832 (MMB)

POZOSTALOSŤ ALBRECHTOVCOV

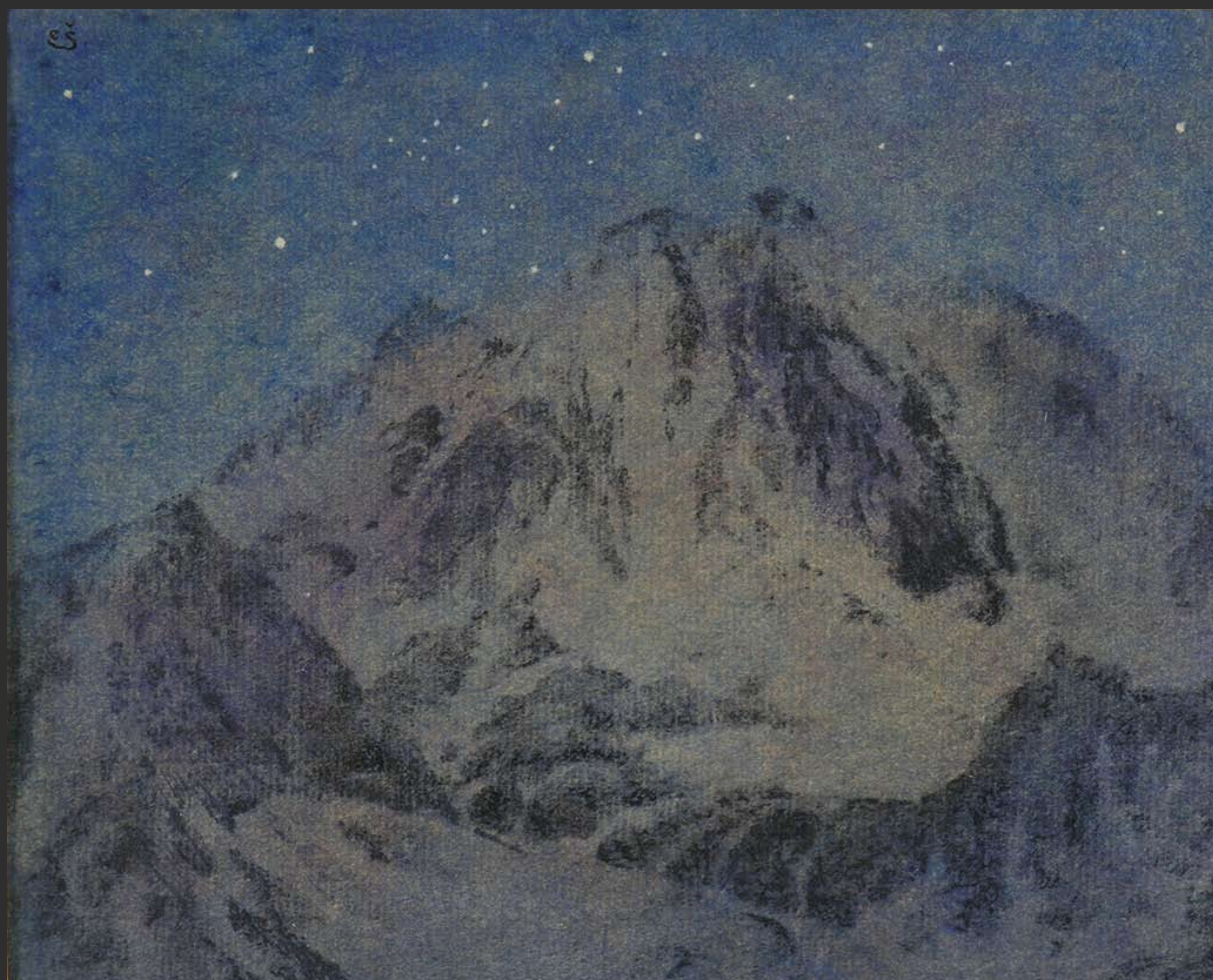
↑ Milan Láluha: Bez názvu. Okolo 1975 (GMB)

↑ János Vaszary: Balet. 1900-1920 (GMB)

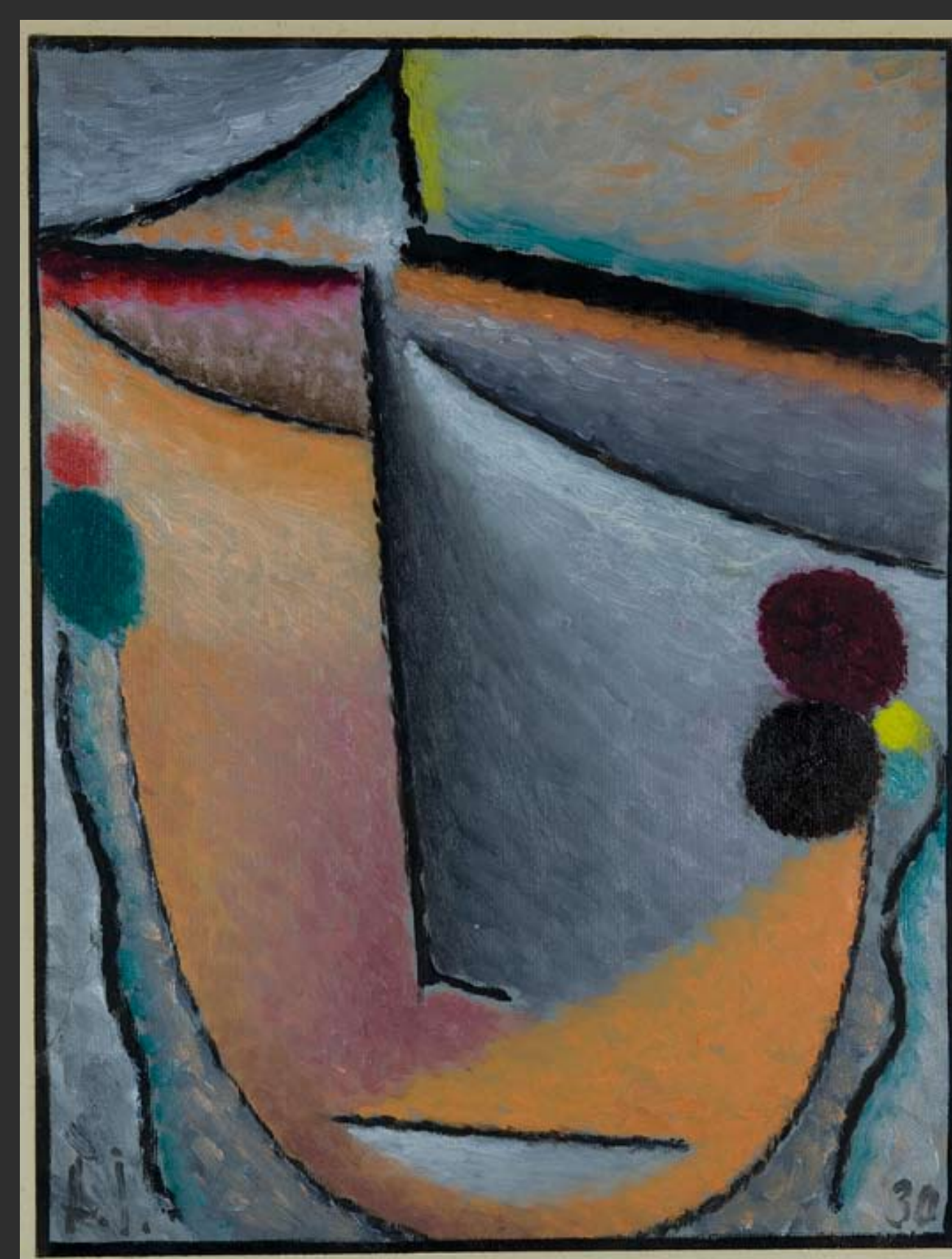
↑ Ester Šimerová: Strom. 1948 (GMB)

↑ Ester Šimerová: Krajina v noci. Okolo 1940 (GMB)

↑ Neznámy autor: Zo života Márie. Okolo 1929 (GMB)

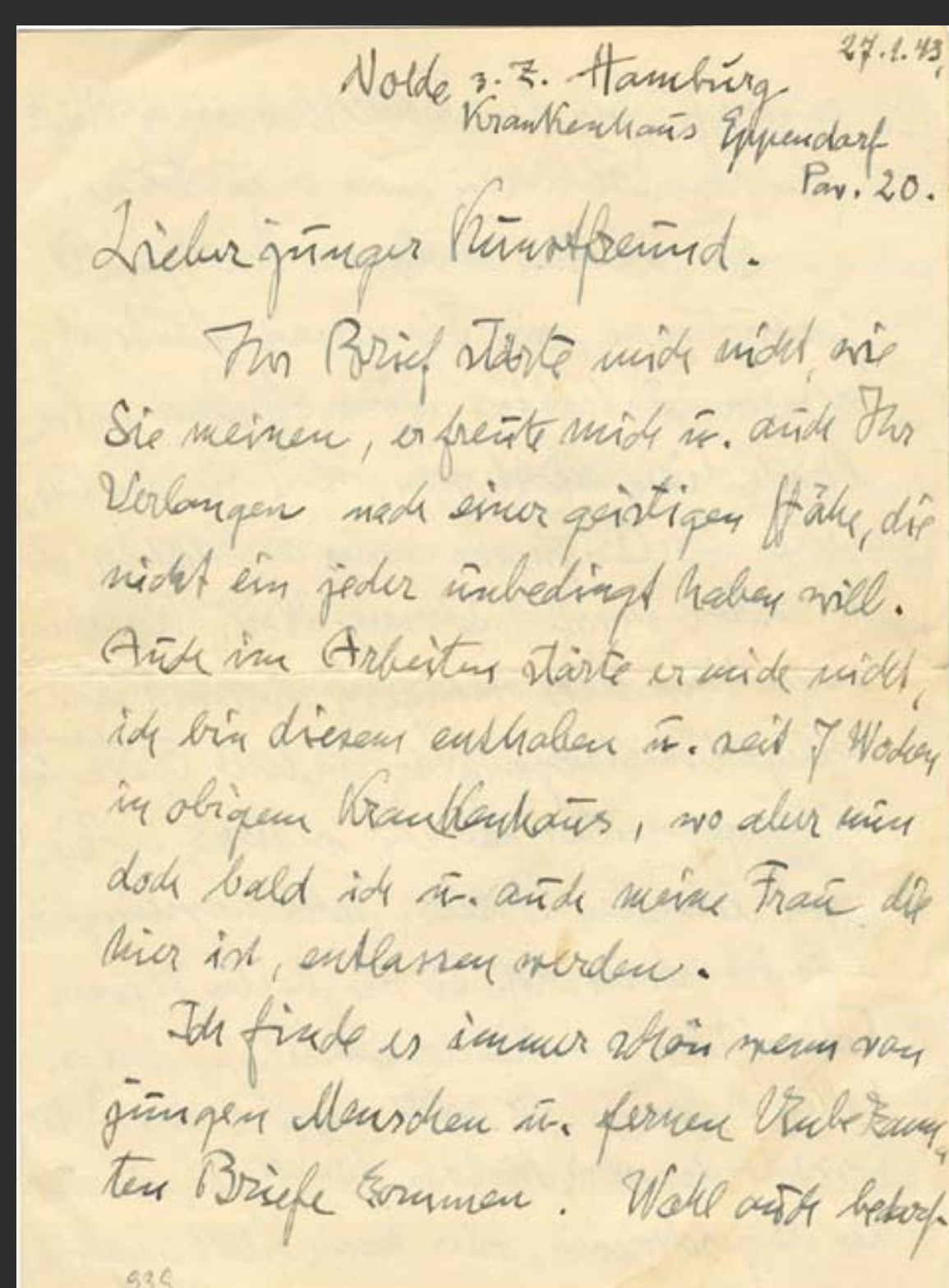
↑ Alexej Jawlensky: Portrét pani Ľuboščinskej. 1930 (GMB)

POZOSTALOSŤ ALBRECHTOVCOV

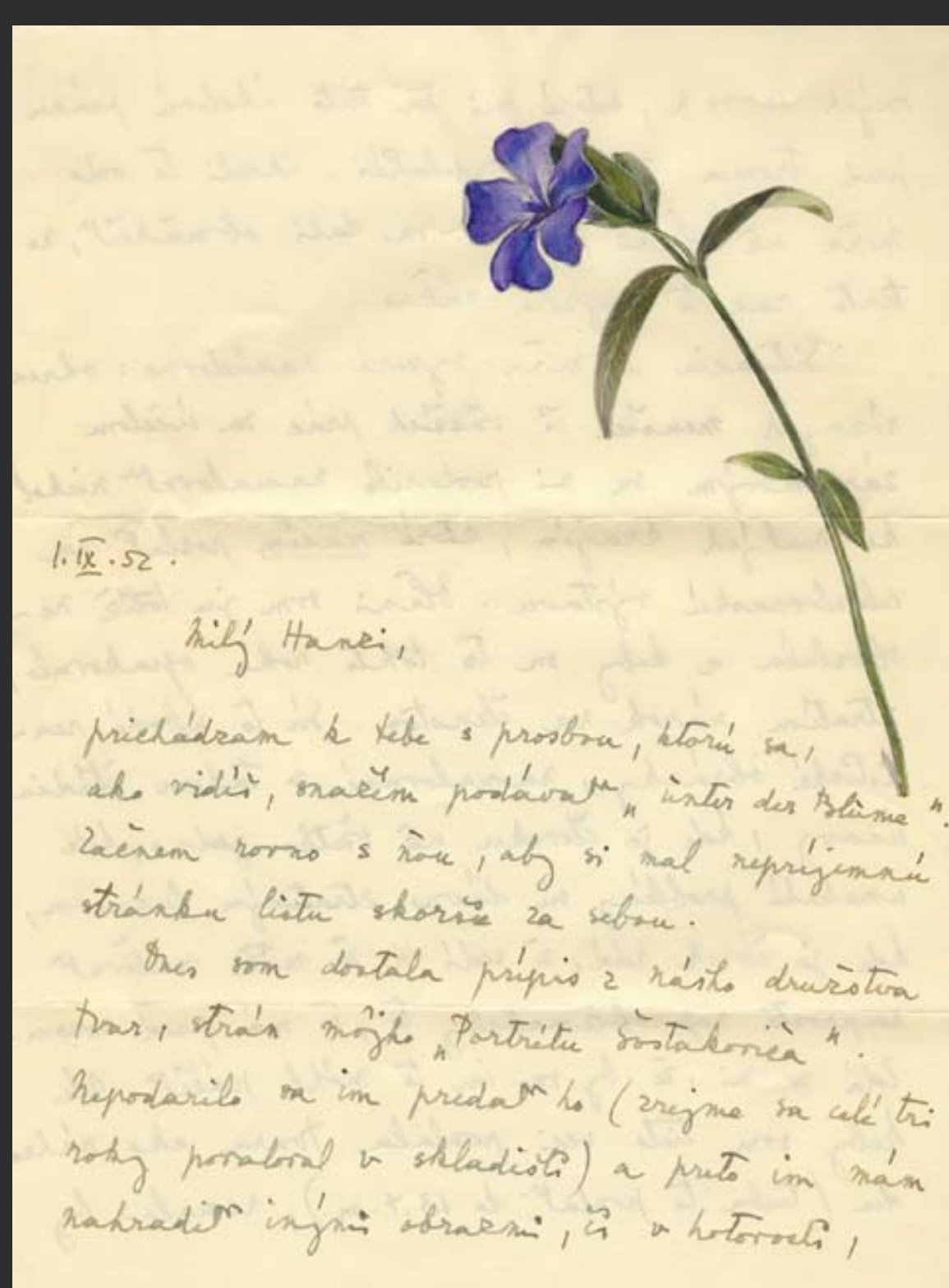
Slovenské národné múzeum-Hudobné múzeum pristúpilo v r. 2003 k záchrane unikátneho komplexu domácnosti rodiny Albrechtovcov na Kapitulskej ulici č. 1 s dôrazom na jej zachovanie v čo najväčšej celistvosti. Do svojho zbierkového fondu prevzalo takmer kompletne vybavenie albrechtovského hudobného salónu a príľahlej pracovne Jána Albrechta, ktoré tvorili centrum domáceho muzicírovania a pravidelných spoločenských stretnutí za účelom reflexie širokej oblasti filozofie, histórie, literatúry, výtvarného umenia a, prirodzene, hudby, ale i symbol spojenia umeleckého a intelektuálneho pólu v živote človeka charakteristického pre životný štýl patricijských rodín. Pamiatky z tzv. horného a dolného bytu (spolu 20.527 jednotiek) tvoria ojedinelý celok z tvorivej a zberateľskej činnosti Ale-

xandra a Jána Albrechtovcov: popri autografoch skladieb Alexandra Albrechta a muzikologickej a kunsthistorickej spisbe Jána Albrechta má mimoriadny význam – nielen pre hudobnú obec – bohatá rodinná knižnica so skutočnými skvostami z oblasti odbornej hudobnej literatúry, výtvarného umenia, filozofie, matematiky, beletrie; ďalej notový archív s dielami z obdobia gotiky až po 20. storočie, fonotéka s nahrávkami renomovaných interpretov, korešpondencia s osobnosťami hudobného a spoločenského života, množstvo fotografií, obrazy predkov i výtvarné diela autorov spriaznených s Albrechtovcami ako aj úžitkové predmety a nábytok zo 17. – 20. storočia. Nachádzajú sa tu aj staršie dokumenty zo spoločenského života Bratislavy, ktoré sa dostali do rúk Albrechtovcov od významných ro-

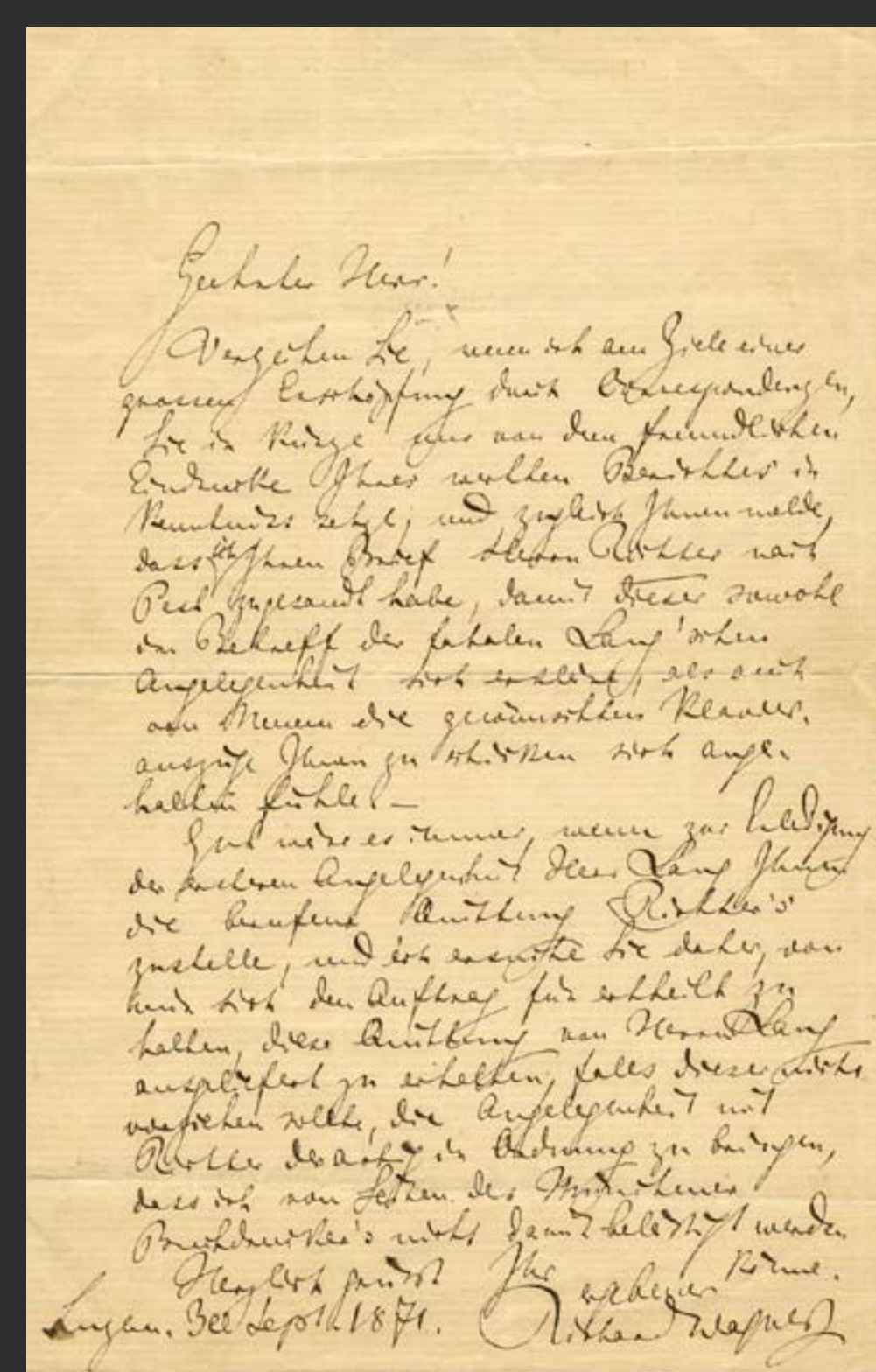
dín, napr. vzácny portrét Franza Liszta s vlastnoručným venovaním J. Palugaymu – príslušníkovi bratislavskej vinohradníckej rodiny, resp. unikátny autograf listu Richarda Wagnera a i. Reprezentatívny výber z pozostalosti Albrechtovcov sprístupnilo SNM-Hudobné múzeum v priestoroch bašty Luginsland v areáli Bratislavského hradu prostredníctvom výstavy *Rodina Albrechtovcov a tradície domáceho pestovania komornej hudby v Bratislave* v roku 2005.

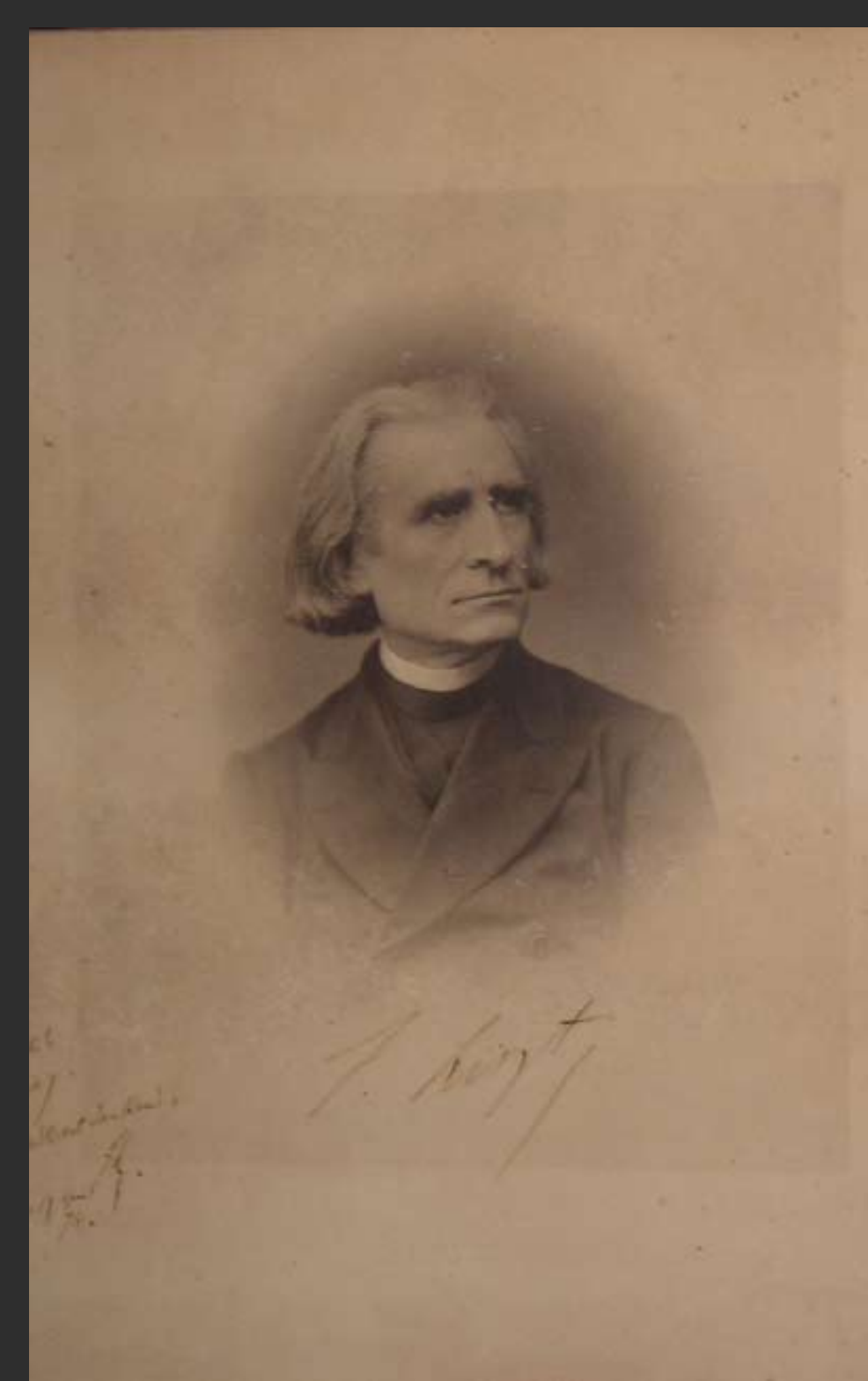
↑ List rakúskeho maliara – expresionistu Emila Noldeho Jánovi Albrechtovi, Hamburg 27. 1. 1943

↑ List Ester Šimerovej-Martinčekovej Jánovi Albrechtovi, 1. 9. 1952

↑ List Richarda Wagnera bratislavskému archívárovi Jánovi Batkovi, Luzern 30. 9. 1871

↑ Portrét Franza Liszta s vlastnoručným venovaním príslušníkovi bratislavskej vinohradníckej rodiny Jakubovi Palugayimu

↑ Rodina Albrechtovcov a tradície domáceho pestovania komornej hudby v Bratislave – výstava SNM HuM (2005)

↑ V kruhu rodiny, zľava: Ján Albrecht, Margaréta Albrechtová, Alexander Albrecht, Jeanny Fischerová, Gertrúda Albrechtová

DOM NA KAPITULSKEJ 1
PRÍTOMNOSŤ

A
ALBRECHT
FORUM

OSUD DOMU PO ROKU 2003

Dom Albrechtovcov zostal po smrti Viery Albrechtovej (manželky Jána Albrechta) roku 2003 opustený. Plány na zriadenie pamätného domu rodiny Albrechtovcov, ktoré predostierali majiteľom objektu viacerí jednotlivci a pamätníci umeleckých stretnutí, nekorešpondovali so zámermi vlastníka.

Situácia sa zmenila po zriadení Bratislavskej arcidiecézy a nového Arcibiskupského úradu roku 2008, ktorý po niekoľkomesačných rokovaniach súhlasil s prenájmom domu a jeho revitalizáciou v súlade s jeho pamätnou hodnotou umeleckého a vzdelávacieho centra spojeného s rodinou Albrechtovcov.

Funkčné využitie

Podmienkou dlhodobej nájomnej zmluvy medzi Bratislavskou arcidiecézou

a občianskym združením ALBRECHT FORUM je rekonštrukcia objektu občianskym združením, zriadenie pamätného priestoru rodiny Albrechtovcov, využívanie ďalších priestorov na koncertné, umelecké a študijné aktivity a doplnkové služby.

Stav pamiatky

Z dôvodu dlhodobého podfinancovania údržby objektu od 50. rokov a neobývanosti od 2003 je dom na Kapitulskej 1 v súčasnosti v značne zdevastovanom stave. Pivničné múry a klenby sú zanesené nečistotami a plesňami, podlahy sú premáčané a zvlhnuté, prechodové drevené schodiská sú v kritickom stave, vetracie otvory sú zamurované. Murivá prízemnia sú zvlhnuté, niektoré steny majú nepriedušné izolácie, keramické obklady, nachádzajú sa tu sekundárne priečky narušujúce historický priestor.

V havarijnom stave sú schodiská. Výrazne poškodené zatekaním sú omietky na poschodí domu, okná a okenice. Strop nad rizalitom a vo východných miestnostiach smerom k bývalému kláštornu klarisiek je prehnutý, prepadnutý, nutná je jeho úplná rekonštrukcia. Zatečené a značne poškodené sú aj fasády domu, nefunkčné ríny a deravá strecha spôsobili úplný rozpad fasády rizalitu, zapustenie domu do terénu sa zase podpísalo pod zvlhnutie resp. zničenie fasády po celej šírke domu do výšky takmer jedného metra od terénu. Drevená konštrukcia krovu, klampiarске časti a krytina strechy sú v alarmujúcom havarijnom stave a vyžadujú si okamžitú výmenu.

↓ Klenbové pivnice, foto Jakub Dvořák

↓ Okno do záhrady, foto Jakub Dvořák

↓ Pohľad na južnú fasádu, foto Jakub Dvořák

↑ Bývalý hudobný salón, foto Jakub Dvořák

↑ Záhradný altánok, foto Jakub Dvořák

↑ Bývalá pracovňa Jána Albrechta, foto Jakub Dvořák

↓ Bývalý hudobný salón, foto Jakub Dvořák

“Kto chce s úspechom objavovať nové, nech sa oprie o tradíciu, pretože inak ľahko upadne do nemoty a ľahko prestane rozumieť i najvlastnejšiemu slovu.”

(JÁN ALBRECHT, ÚVAHY O ŠTÝLE, 1972)

ALBRECHT FORUM, o.z.

ALBRECHT FORUM, o.z. je združenie podporujúce obnovu a rozvoj kultúrnych, duchovných hodnôt a vzdelávania v duchu albrechtovskej tradície. Vzniklo v roku 2010 s cieľom zachrániť a obnoviť priestor domu Albrechtovcov a jeho prostredie v Bratislave na Kapitulskej ulici.

Víziou a cieľom združenia je:

- zrekoštruovaním a zrevitalizovaním domu Albrechtovcov vytvoriť podmienky a zázemie pre stretávanie sa umeleckej a vedeckej obce, pre pedagogické aktivity, semináre, majstrovské kurzy, koncertné, galerijné a expozičné aktivity;
- otvoriť v spolupráci s múzeami, ga-

lériami a fyzickými osobami stálu expozíciu života a diela Alexandra a Jána Albrechtovcov (rozsiahla pozostalosť je v MMB, GMB a SNM HuM);

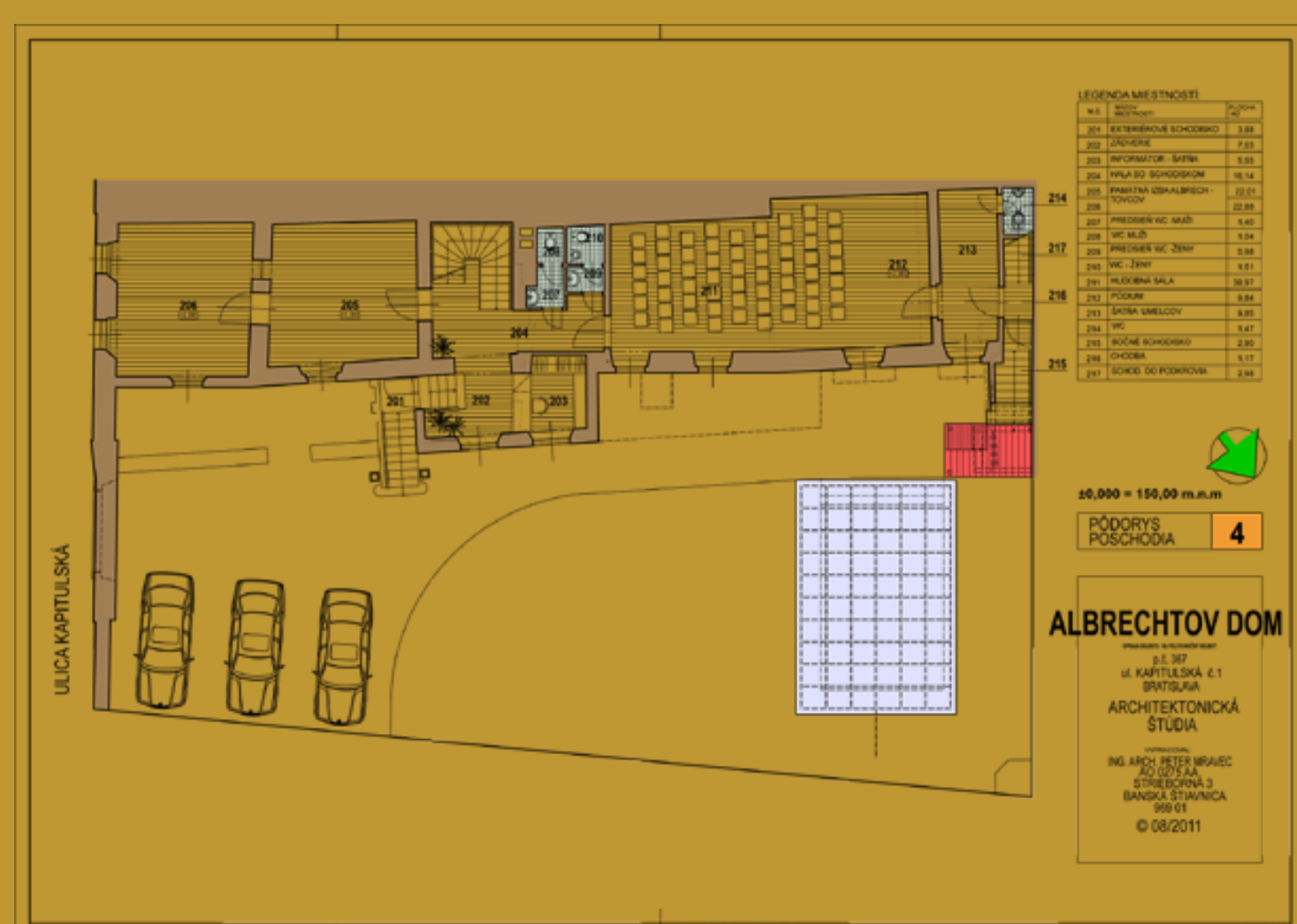
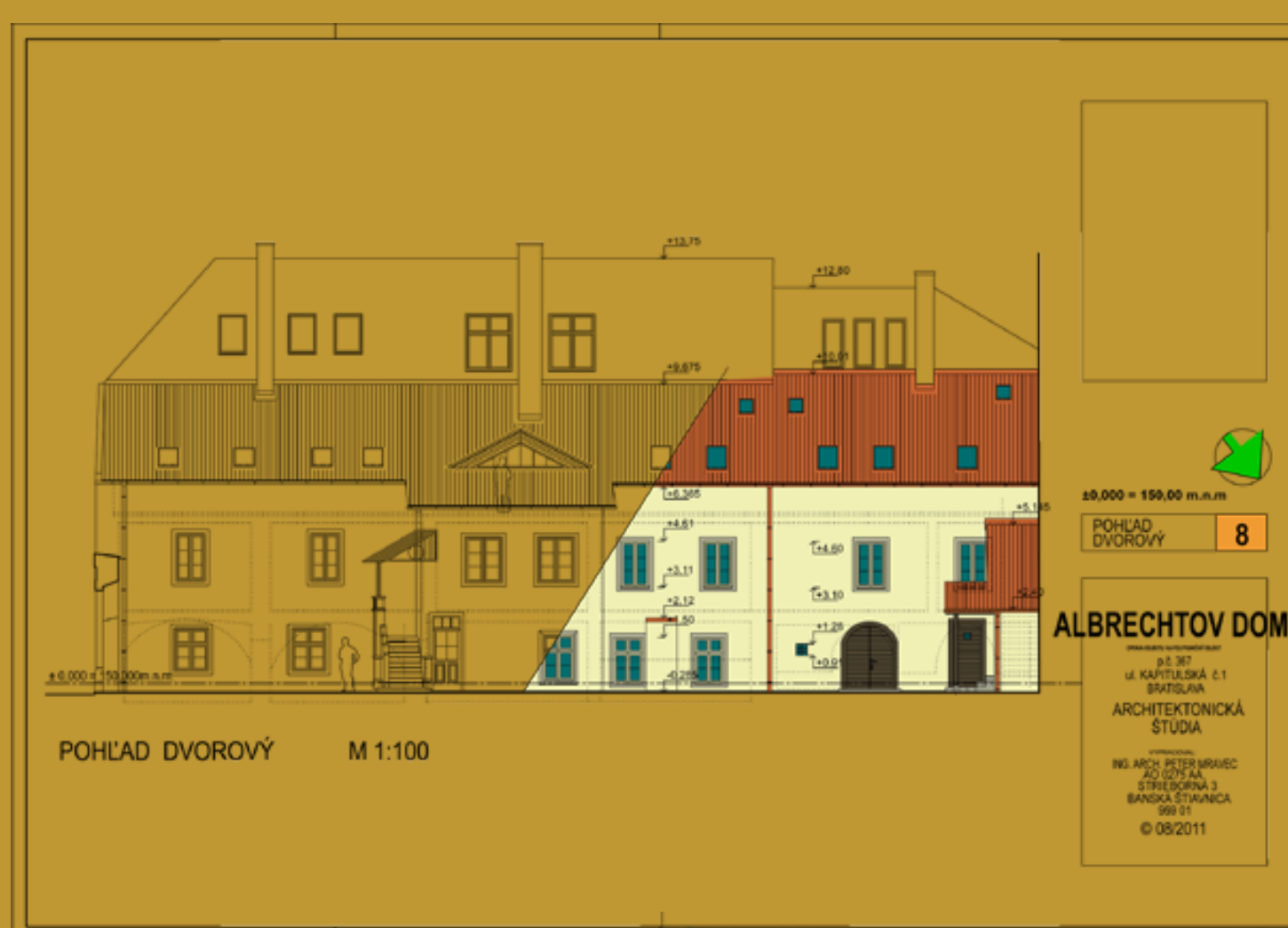
- zriadiť v dome dokumentačné a študijné centrum bratislavskej umeleckej tradície s prihliadnutím na bratislavský hudobný a výtvarný život a jeho stredo európsky rozmer a kontakty;
- nadviazať kontakty a spolupracovať s inštitúciami a združeniami oživujúcimi a prevádzkujúcimi podobné pamätné priestory – Bartókov dom, dom Franza Schmidta, Dohnányiho Centrum a pod.;
- poskytovať návštevníkom sprievodcovské služby po dome Albrechtovcov a prevádzkovať ďalšie služby, ktoré by

pripomínali a rozvíjali duchovný a umelecký odkaz tejto výnimočnej rodiny.

Združenie získalo v krátkom čase pre svoju myšlienku a zámery rad inštitúcií a dobrovoľníkov – právnických a fyzických osôb, ktoré boli ochotné podporiť jeho aktivity finančne alebo konkrétnou prácou bez nároku na odmenu. Všetkým týmto vyjadruje ALBRECHT FORUM, o.z. úprimnú vďaku za ochotu podieľať sa na aktivite revitalizácie.

↑ Južná fasáda domu, foto Adrian Rajter

DOM NA KAPITULSKEJ 1
BUDÚCNOŠŤ – ŠTÚDIE

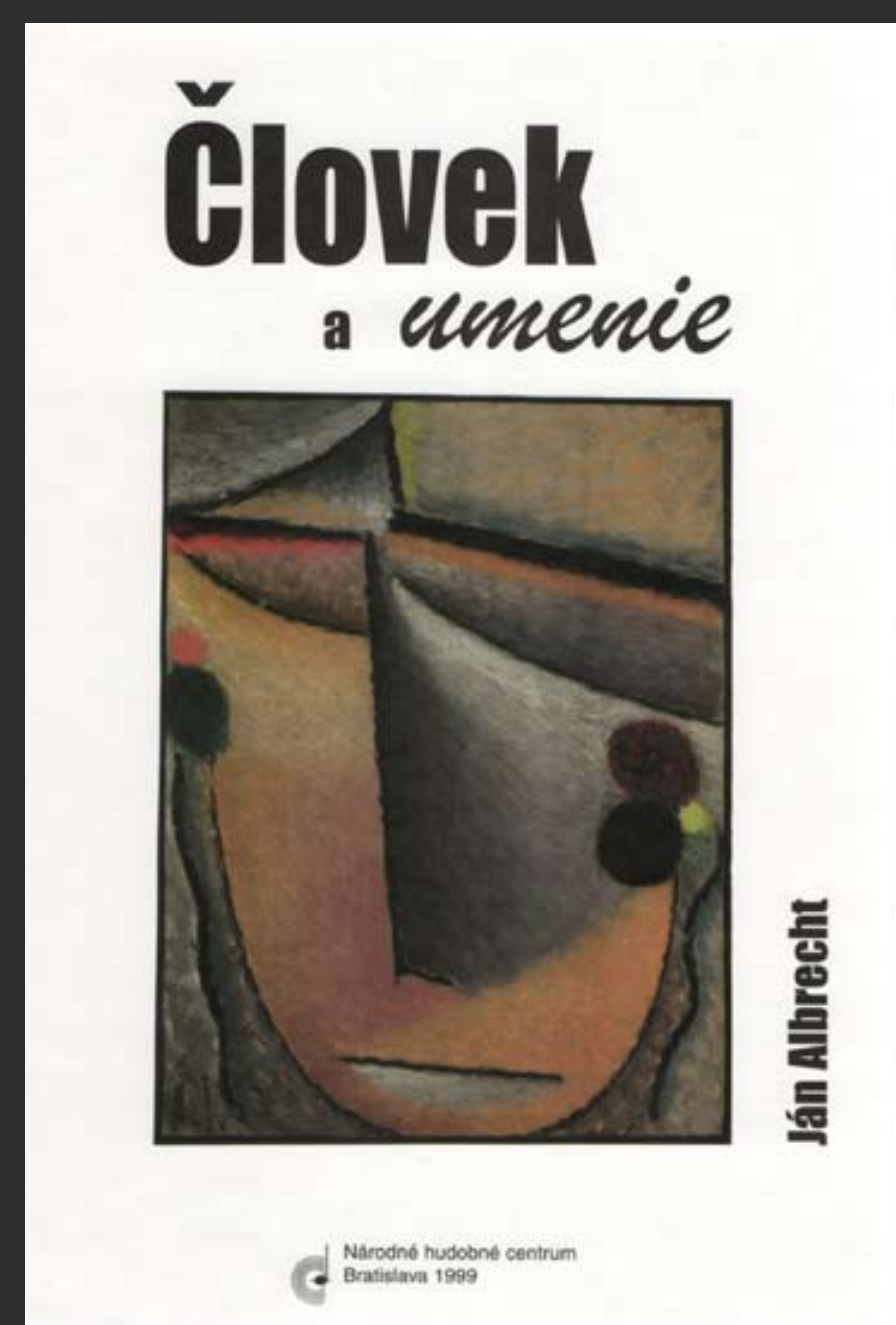
A
ALBRECHT
FORUM

REFLEXIA

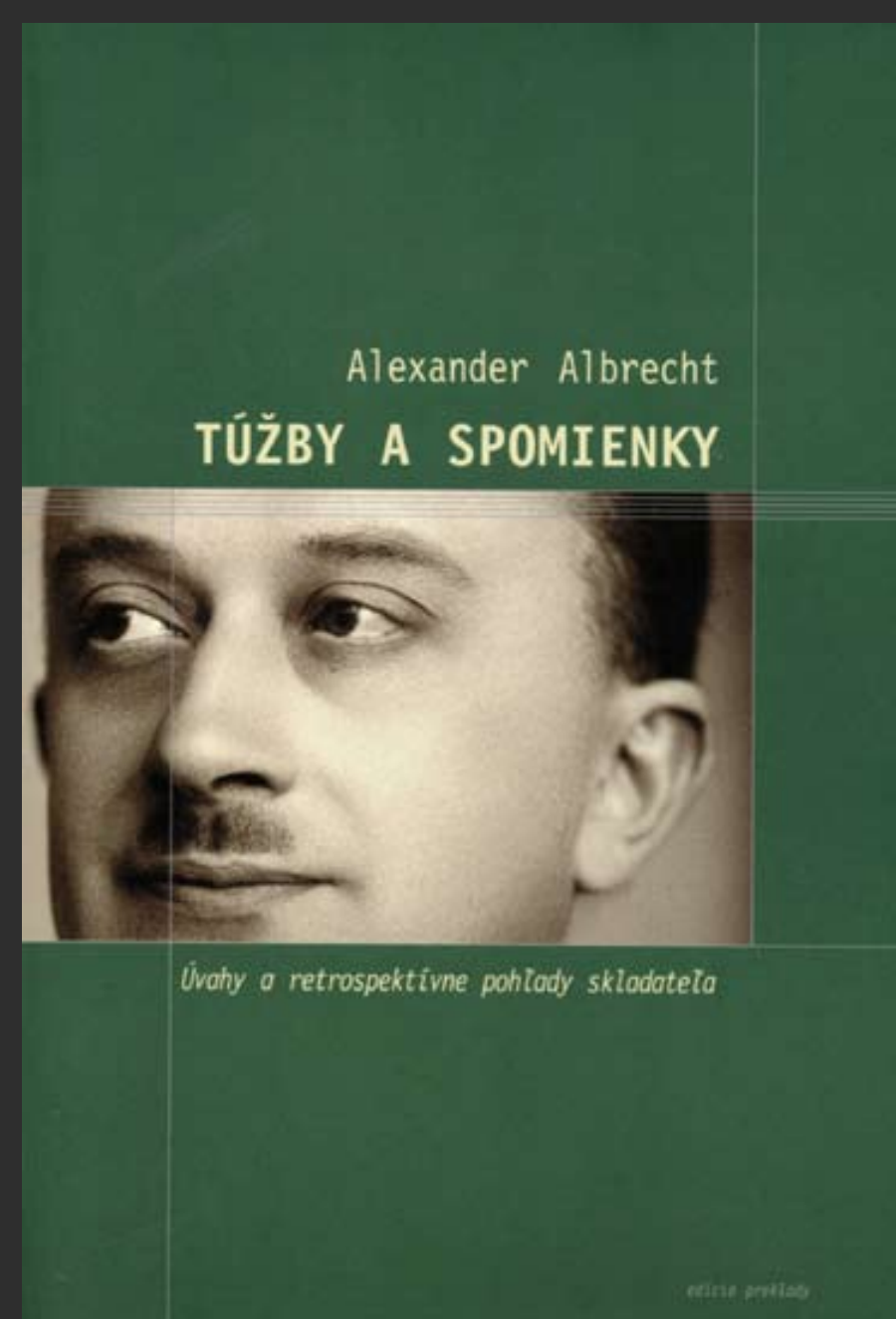

HUDOBNÉ CENTRUM

Človek a umenie
Výber z diela
Albrecht, Ján
ISBN 80-88884-13-6
publikácia č. 18
rok vydania 1999
počet strán 572
cena 12.78 Eur

Roky 1957 – 1996 ohraničujú štyri desaťročia publikačnej činnosti slovenského estetika, muzikológa, pedagóga a violistu Jána Albrechta (1919-1996). Výber z úvah, štúdií či esejí Jána Albrechta vyšiel pri príležitosti autorových nedožitých osemdesiatych narodenín. Edičnou snahou bolo sprístupniť autorove (zväčša už publikované) texty z celého obdobia jeho publikačnej činnosti. Súbor článkov sa delí podľa tém na estetické úvahy, úvahy o výtvarnom umení, úvahy o hudbe a jej tvorcoch a publikáciu uzatvára autorovo dielo *Duchovný svet krásy*.

Alexander Albrecht
Túžby a spomienky
Úvahy a retrospektívne
pohľady skladateľa
rok vydania 2008
počet strán 318
cena 12.95 Eur

Alexander Albrecht zanechal po sebe nielen pozoruhodnú hudobnú tvorbu, ale aj písomné svedectvo o svojom bohatom vnútornom živote, o svojich reakciách na okolitý svet a na ľudí v ňom. Toto svedectvo sa na verejnosť dostáva prvý raz. Texty pôvodne písané v maďarčine a nemčine editorsky spracoval Vladimír Godár.

Sonáta F dur pre klavír
Albrecht, Alexander
ISBN 80-88884-16-0
publikácia č. 1
rok vydania 1999
počet strán 36
cena 5.64 Eur

Alexander Albrecht (1885 – 1958) patrí k prvým predstaviteľom modernej hudby na Slovensku (do 30-tych rokov tu nenájdeme paralely s jeho tvorbou); až do 40-tych rokov 20. storočia bol v podstate jediným sústavne tvoriacim skladateľom, ktorého tvorba si našla uplatnenie i v zahraničí. Sonáta F dur (1905) pre klavír pochádza z čias jeho štúdií na Hudobnej akadémii v Budapešti, nadväzuje na neskororomantickú brahmsovskú klavírnú sadzbu a bohatý harmonický jazyk rozšírenej tonality.

ALBRECHTINA

Občianske združenie Albrechtina organizuje od roku 2010 cyklus koncertov pod názvom „Neznáma hudba“, v rámci ktorého opakovane zazneli diela Alexandra Albrechta:

Alexander Albrecht (1885 – 1958):

Klavírne trio (1907)

Noc, nokturno pre violončelo a klavír (1950)

Vokálna lyrika Alexandra Albrechta – predvedenie súborného diela

Suita pre klavír, 1924

Suite concertante pre violu a klavír – 1952

Sonáta F dur pre klavír, 1906

Slovenské kvartetíno – 1949

Andante amoroso pre sláčikové trio – 1958

Scherzo pre husle a violu – 1957

Andante poco mosso pre husle, violu a violončelo (*Canones a 2 a 3*) – 1957

Scherzo pre sláčikové kvarteto – 1949

Malým umelcom, 10 skladieb pre sláčikové kvarteto na témy piesní a riekaniok zo zbierky Jána Krasku – 1957

Sláčikové kvarteto D dur, op. 19 – 1918

11 drobných skladieb pre 3-4 huslí v prvej polohe – 1953

↑ Členovia Muchovho a Moyzesovho kvarteta

HUDOBNÁ A UMELECKÁ AKADÉMIA JÁNA ALBRECHTA

Nová umelecká vysoká škola na Slovensku

Rok vzniku – 2008

Partner – Vienna Konservatorium

Zámer – poskytnúť možnosť kvalitného umeleckého štúdia v Banskej Štiavnici

2009 – odporúčanie Akreditačnej komisie

2011 – súhlas Ministerstva školstva na činnosť súkromnej odbornej vysokej školy v bakalárskych programoch

1. Hudobná teória a interpretácia
2. Hudobná teória a tvorba

2008 – 2011

- vzdelávanie formou kurzov v oblasti inštrumentálnej hry, spevu, populárnej, rockovej a folkovej hudby, herectva a pantomímy

- workshopy s účasťou popredných domácich a zahraničných džezových interpretov

- koncerty

- vedecké semináre a sympóziá

HUAJA – jedinečná možnosť štúdia kombinujúca teoretické a praktické vzdelávanie v akreditovaných odboroch. Unikátne nielen na Slovensku, ale aj z medzinárodného hľadiska.

HUAJA – jediná vysoká umelecká škola, ktorá má akreditovanú popri dennej forme aj externú formu štúdia.

HUAJA – výnimočná ponuka štúdia džezu na vysokoškolskej úrovni.

HUAJA – možnosť kombinácie hudobnej teórie so súborovou hrou, resp. komornou hudbou, hrou na historických

nástrojoch, džezom so špecializáciou na spev alebo nástroj, zborovým a orchestrálnym dirigovaním.

HUAJA – možnosť kombinácie hudobnej teórie s kompozíciou; klasický typ kompozičnej výučby v oblasti vážnej hudby alebo aranžmány v oblasti ľahších žánrov a kompozícia 2 (zvukový dizajn a elektroakustická kompozícia).

Meno Jána Albrechta v názve školy je symbolom medzinárodnej komunikácie a umeleckého vzdelávania i poctou európskemu rozmeru širokej albrechtovskej rodiny.

A
ALBRECHT
FORUM

ĎAKUJEME

Za finančnú podporu na realizáciu výstavy:

- Ars Bratislavis

Za spoluprácu na príprave výstavy:

- Hudobnému centru
- Hudobnému fondu
- Pergamen, s.r.o.
- Miriam Das Lehotskej
- Viliamovi Gruskovi
- Anne Ivanovej
- Eve Šuškovéj

Za materiály použité na výstave:

- AEP Press
- Galérii mesta Bratislavy (GMB)
- Múzeu mesta Bratislavy (MMB)
- Slovenskému národnému múzeu – Hudobnému múzeu (SNM HuM)
- Jurajovi Alexandrovi
- Veronike Bakičovej
- Jakubovi Dvořákovi
- Vladimírovi Godárovi
- Jánovi Grénerovi
- Zuzane Martinákovéj
- Astrid Rajterovej
- Adrianovi Rajterovi
- Dane Varínskej
- Kamile Zajíčkovej

Za poskytnutie priestorov na výstavu:

- Slovenskej filharmónii
- Slovenskému národnému divadlu
- Univerzitnej knižnici v Bratislave

Všetkých záujemcov o spoluprácu pri revitalizácii domu Albrechtovcov radi poinformujeme o možnostiach ich účasti a budeme sa tešiť na ich podnety a pripomienky.

Alžbeta Rajterová
Igor Valentovič
Peter Zajíček

ALBRECHT FORUM, o.z.
Na vršku 1
811 01 BRATISLAVA
Tel: 5443 0998
Mob: 0908 709895
www.albrechtforum.eu

